

**UCHWAŁA NR XLVIII/320/22
RADY MIEJSKIEJ TURKU**

z dnia 12 kwietnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Turek na lata 2022 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., 1119 ze zm.), art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.) oraz art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469) Rada Miejska Turku uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Turek na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

1. Traci moc Uchwała Nr XXX/220/21 Rady Miejskiej Turku z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2025 dla Gminy Miejskiej Turek.

2. Traci moc Uchwała Nr XLIII/291/2021 Rady Miejskiej Turku z dnia 9 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 dla Gminy Miejskiej Turek.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Turku.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 2022 r.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Turku

**Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Dla Gminy Miejskiej Turku
na lata 2022-2025**

Spis treści

Wprowadzenie	2
Podstawy prawne	5
Przepisy miejscowe dot. rynku napojów alkoholowych	6
Rozdział I – Diagnoza.....	8
Wstęp.....	8
Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców.....	8
Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży.....	16
Diagnoza – sprzedawcy napojów alkoholowych	31
Rozpoznanie – ankieta dot. uzależnień behawioralnych.....	38
Dane ogólnopolskie dot. problemów uzależnień	39
Wnioski i rekomendacje.....	40
Rozdział II – Założenia i Adresaci Programu.....	45
Rozdział III – Realizatorzy Programu oraz posiadane zasoby	46
Realizatorami Programu są:	46
Posiadane zasoby.....	47
Rozdział IV – Cele Programu.....	50
Rozdział V – Zadania Programu i sposoby ich realizacji.....	51
Rozdział VI – Finansowanie Programu	58
Rozdział VII –Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turku.....	59
Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	59
Zasady wynagradzania Członków Komisji.....	60
Rozdział VIII – Postanowienia końcowe.....	61

Wprowadzenie

Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Dotychczas uchwalane przez gminy programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii), mogą być rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są z kolei uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W kontekście nowego brzmienia art. 4¹ ust. 2, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia 2021-2025. Jednym z celów operacyjnych jest „Profilaktyka uzależnień” (Cel operacyjny nr 2), do którego przypisano następujące zadania:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Wobec wszystkich wymienionych zadań jako jednego z realizatorów wymieniono jednostki samorządu terytorialnego.

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień. Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących w Turku i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką

i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dot. uzależnień, uchwałami Rady Miejskiej w Turku.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej albo centrum usług społecznych. W przypadku Gminy Miejskiej Turek realizatorem będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu niżej wymienione podmioty:

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Placówki oświatowe;
4. Placówki zdrowia;
5. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki.

Swoimi działaniami wskazane podmioty są zobowiązane dążyć do zmniejszenia szkód zdrowotnych, społecznych i prawnych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również pozostałymi uzależnieniami.

Podstawy prawne

Podstawy prawne opracowania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Turekna lata 2022-2025

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm. – szczególnie w zakresie zmian wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2021 r., poz. 2469);
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, ze zm.);
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1956 ze zm.);
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.);
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.);
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057, ze zm.)

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 – Dz. U. z 2021 r., poz. 642);
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 M.P. z 2021 r. poz. 1204).

Inne:

Uchwała Nr XVIII/176/16 Rady Miejskiej Turku z dnia 21 kwietnia 2016 r., w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Turek na lata 2016-2025.

Przepisy miejscowe dot. rynku napojów alkoholowych

Aktem prawa miejscowego, regulującym rynek napojów alkoholowych, jest uchwała Rady Miejskiej Turku Nr XLIII/362/18 z dnia 21 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania na terenie Gminy Miejskiej Turek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Niniejsza uchwała stanowi, iż:

„ustala się maksymalną liczbę 306 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

-102 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,

-102 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),

-102 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

§ 2. W ramach liczby zezwoleń określonej w § 1, ustala się maksymalną liczbę 81 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:

1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 27 zezwoleń

2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 27 zezwoleń

3) powyżej 18% zawartości alkoholu – 27 zezwoleń

§ 3. W ramach liczby zezwoleń określonej w § 1, ustala się maksymalną liczbę 225 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:

1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 75 zezwoleń

2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 75 zezwoleń

3) powyżej 18% zawartości alkoholu – 75 zezwoleń

§ 4. Ustala się następujące zasady usytuowania na terenie Gminy Miejskiej Turek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

1) miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 50 metrów od obiektów chronionych;

2) wprowadza się ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach od 23.00 do 6.00.”.

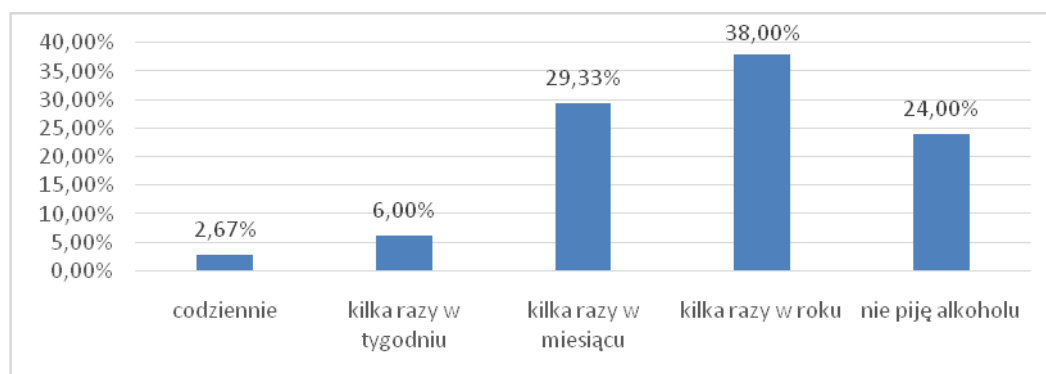
Rozdział I – Diagnoza

Wstęp

Konkretne działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Miejskiej Turek jest w pierwszej kolejności Diagnoza problemów społecznych, która została przeprowadzona w 2021 r., a w badaniu łącznie wzięło udział 689 osób (150 dorosłych mieszkańców, 499 uczniów szkół podstawowych oraz 40 sprzedawców alkoholu). Badanie odnosiło się przede wszystkim do problemów spożywania alkoholu oraz przemocy. Z kolei w ramach diagnozy zjawiska narkomanii w mieście Turku zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej oraz mieszkańców miasta, a także funkcjonujących na jego terenie placówkach oświatowych. Dodatkowo, w zakresie rozpoznania problematyki uzależnień behawioralnych, przeprowadzona została ankieta wśród pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników placówek oświatowych oraz kuratorów sądowych

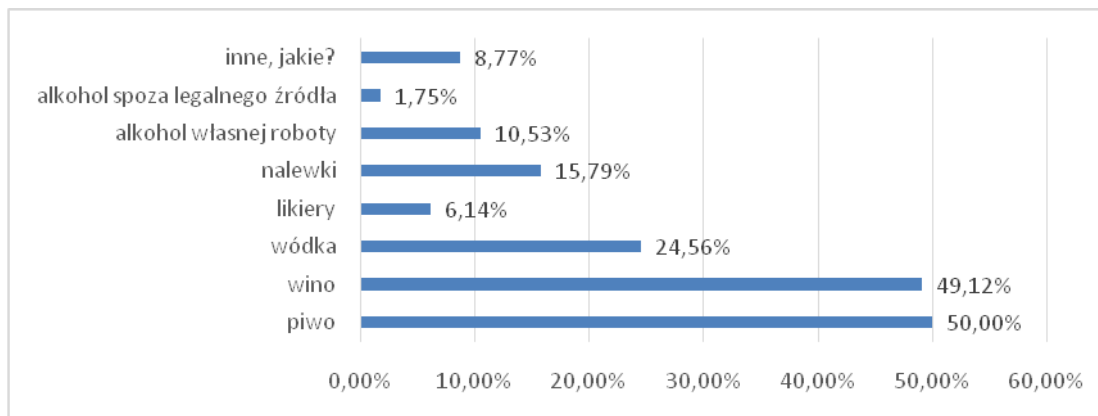
Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców

Na początku badań, ankietowanych poproszono o wskazanie, jak często respondenci piją alkohol. 2,67% badanych przyznało, że spożywa alkohol codziennie lub pije kilka razy w tygodniu (6,00%). Kilka razy w miesiącu alkohol spożywa 29,33% osób, a 38,00% kilka razy w roku. Należy zwrócić uwagę, iż 24,00% osób przyznało, że nie pije w ogóle alkoholu. Ukazuje to, iż problem alkoholowy w mieście istnieje lecz w małym stopniu.

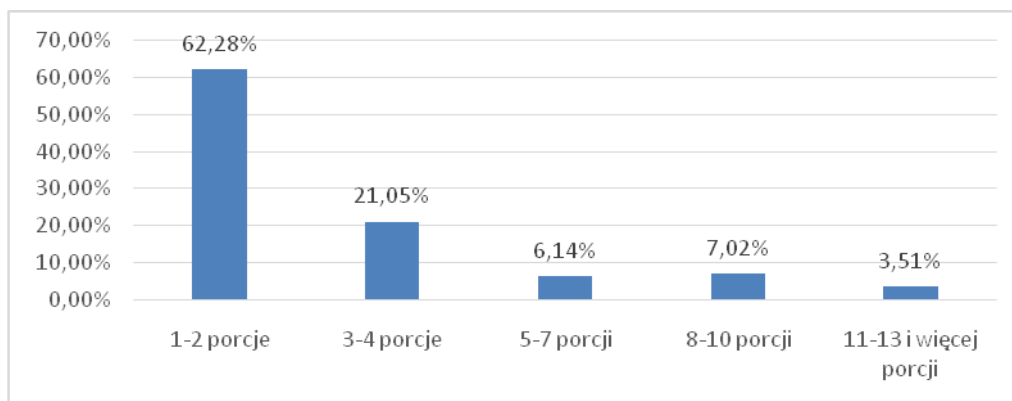
Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Ankietowani, którzy przyznali, iż spożywają alkohol, najczęściej sięgają po: piwo (50,00%), wino (49,12%), wódkę (24,56%), czy też nalewki (15,79%). Dodatkowo na pytanie „inne, jakie?” (8,77%) mieszkańcy wskazywali: whisky oraz drinki.

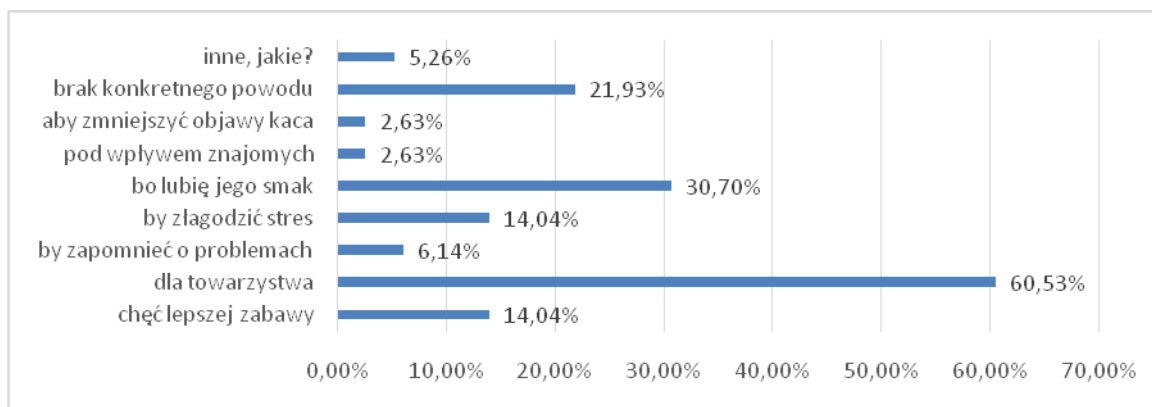
Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

Ponadto 62,28% ankietowanych wybrało odpowiedź, iż spożywa od 1 do 2 porcji alkoholu jednorazowo. 21,05% respondentów przyznało, iż wypija od 3 do 4 porcji alkoholu ciągu dnia, w którym go spożywa, następnie od 5 do 7 porcji alkoholu wypija 6,14% osób. Jedynie 7,02% osób spożywa od 8 do 10 porcji alkoholu oraz 3,51% wybrało odpowiedź „11-13 i więcej porcji”.

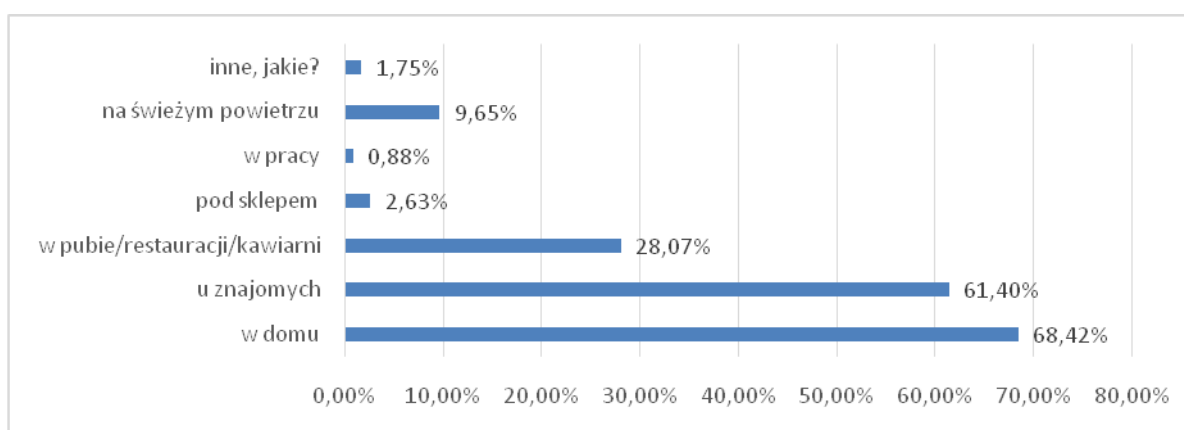
Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? Porcja to szklanka piwa (250ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).

Badani mieszkańcy sięgają po alkohol najczęściej: dla towarzystwa (60,53%), bo lubią jego smak (30,70%) oraz z braku konkretnego powodu (21,93%). Dodatkowo w odpowiedzi „inne, jakie?” (5,26%) ankietowanych wskazało odpowiedzi: „jak jest gorąco to piję zimne piwo”, „atmosfera tego miasta mnie do tego zmusza”, „jest weekend, na poprawę humoru” oraz „do posiłku, np. konkretny rodzaj wina do odpowiedniej potrawy - zwykle podczas uroczystości/spotkań towarzyskich, czy wizyty w restauracji”.

Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

Można zauważyć, że dorośli badani mieszkańcy obecnie najczęściej spożywają alkohol w domu (68,42%), u znajomych (61,40%), bądź w pubie/restauracji/kawiarni (28,07%). W odpowiedzi „inne, jakie?” (1,75%) respondenci napisali m.in.: „w mieście Turek”.

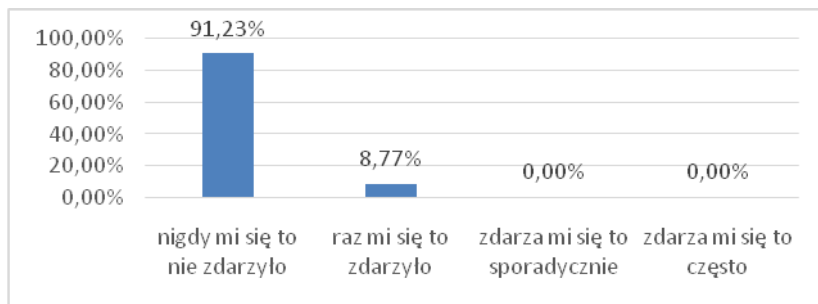
Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

Problem jazdy pod wpływem alkoholu to kolejna analizowana kwestia. 91,23% ankietowanych nigdy nie wykonywało swoich obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu. Pozostali wskazywali w odpowiedzi: „rzadko” (4,39%), „bardzo często” (2,63%), a także „czasami” (1,75%).

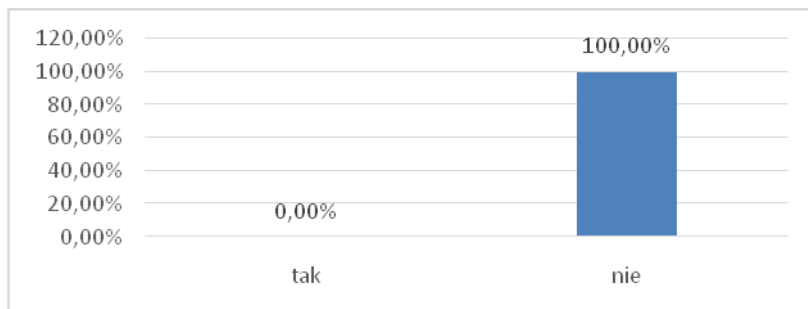
Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

Co więcej, 8,77% ankietowanych przyznało, iż raz zdarzyło im się kierować pojazdem po spożyciu alkoholu. Pozostałe 91,23% osób ankietowanych stwierdziło, że nigdy nie byli w sytuacji prowadzenia samochodu pod wpływem alkoholu.

Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

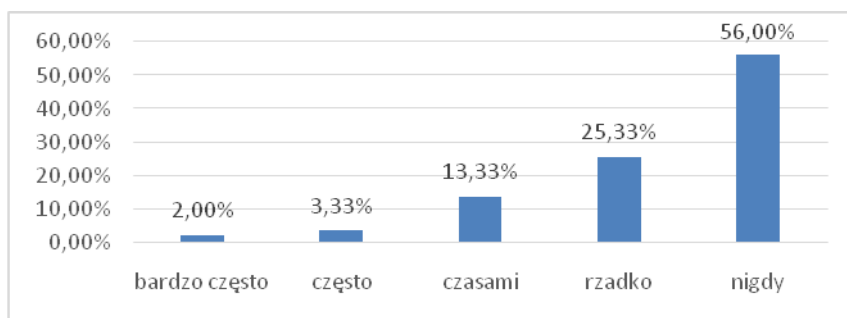
Ponadto 100,00% respondentów przyznało, że nigdy nie zostali zatrzymani za prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu.

Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

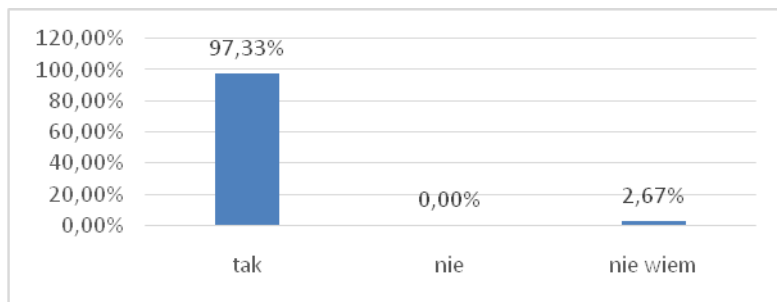
Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy ankietowani.

Respondenci nie tylko sami wsiadają za kierownicę pod wpływem alkoholu, ale również niektórym osobom zdarzyło się być świadkami takiej sytuacji. Aż 43,99% badanych mieszkańców przyznało, że byli świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu w tym 25,33% respondentów twierdzi, że widuje takie sytuacje rzadko, 13,33% - czasami, 3,33% - często oraz 2,00% bardzo często.

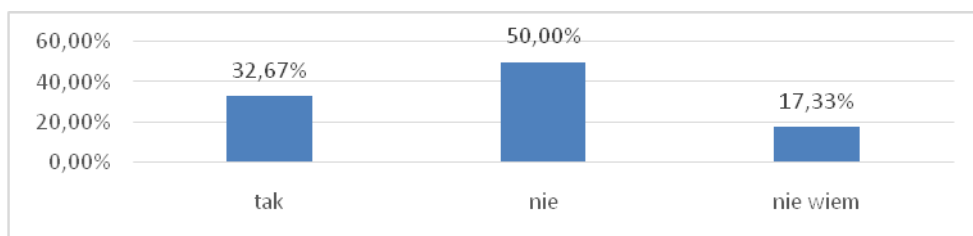
Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

Dobłą wiadomością jest fakt, iż 97,33% ankietowanych mieszkańców wie, że picie alkoholu przez kobiety w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka, a 2,67% osób nie ma zdania na ten temat.

Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

Ankietowani mieszkańcy zapytani o to, czy widują kobiety w ciąży, które spożywają alkohol na terenie Miasta Turek stwierdzili w 50,00%, że takie sytuacje się nie zdarzają. 32,67% osób twierdzi, że widywało kobiety w ciąży, w takich sytuacjach. Pozostałe 17,33% nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na zadane pytanie.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

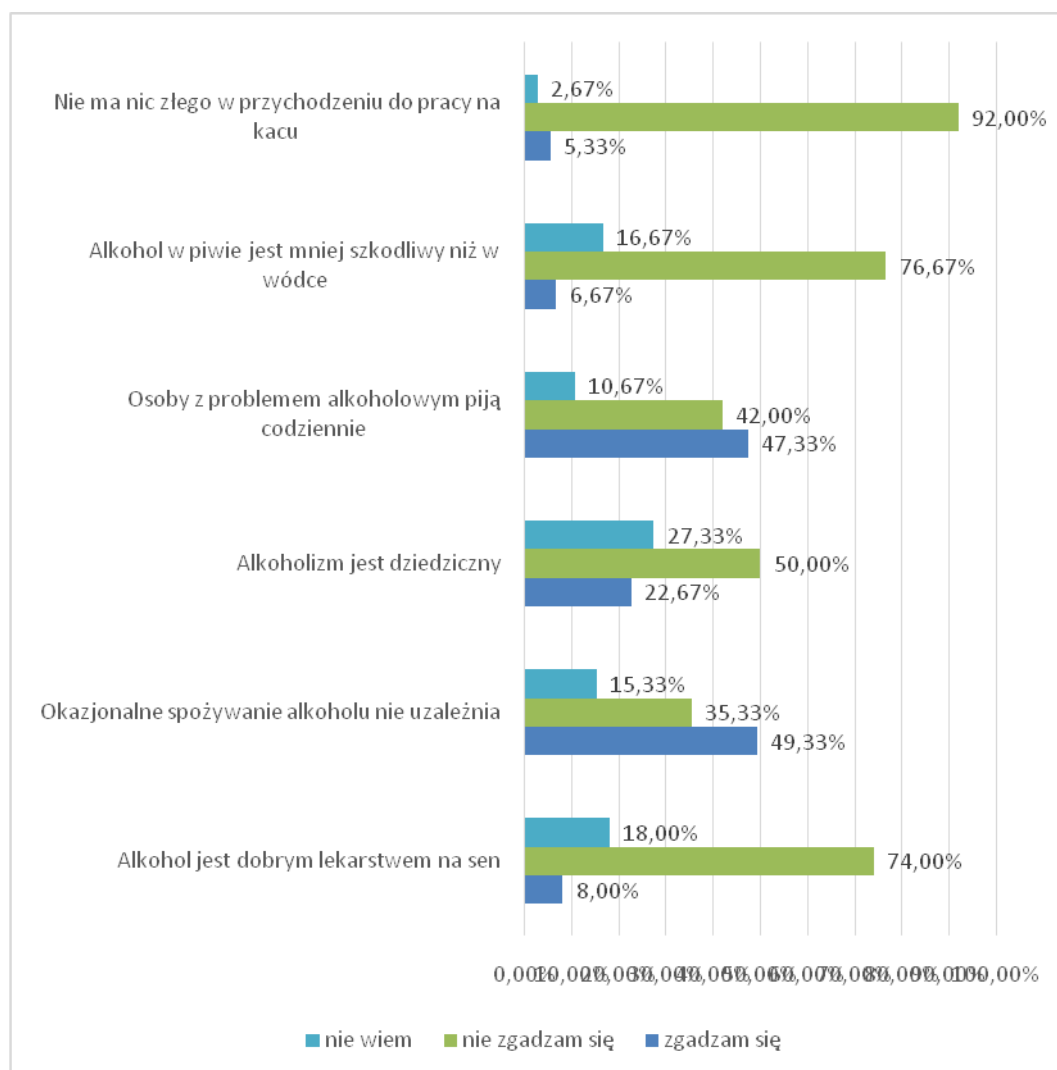
Interesujący wydaje się również fakt, jak mieszkańcy Miasta Turek oceniają tendencje w zakresie ilości i częstotliwości spożywanego alkoholu. Wyniki respondentów kształtują się następująco: najwięcej mieszkańców (42,00%) przyznało, iż na przestrzeni ostatnich lat, spożycie alkoholu w ich opinii wzrasta. 35,33% ankietowanym trudno powiedzieć, zaś 18,00% osób twierdzi iż jest stałe. Dodatkowo 4,67% respondentów twierdzi iż maleje.

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości?

Mieszkańcy zostali poproszeni o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. 92,00% respondentów nie zgadza się z faktem, że **nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy „na kacu”**, następnie według 76,67% osób **alkohol w piwie nie jest mniej szkodliwy niż w wódce**, kolejno 47,33% mieszkańców

zgadza się ze stwierdzeniem, iż **osoby z problemem alkoholowym piją codziennie**. Dodatkowo według 50,00% badanych **alkoholizm jest dziedziczny**, a 49,33% respondentów twierdzi, że **okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia**. 74,00% ankietowanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, że **alkohol jest dobrym lekarstwem na sen**.

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami. Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 6 stwierdzeń.

W zakresie zjawiska narkomanii, podczas ankiety, w pierwszej kolejności zapytano respondentów o ich wiedzę na temat przypadków używania narkotyków lub środków odurzających. Większość badanych (52%) przyznała, iż zna przypadki używania narkotyków w mieście, a z kolei 34% ankietowanych słyszało o przypadkach używania narkotyków na terenie miasta. Z przypadkami używania narkotyków nie spotkało się 11% badanych. Część ankietowanych nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie (3%).

W następnym pytaniu poproszono ankietowanych o opinię na temat skali problemu narkomanii w mieście. W sumie 93% badanych uznało, iż zjawisko narkomanii jest problemem zauważalnym lub uciążliwym, z czego zdecydowana większość ankietowanych (62%) odpowiedziała, iż problem narkomanii na terenie miasta jest uciążliwy i wymaga podjęcia zdecydowanych działań. Tylko 2% ankietowanych

odpowiedziało, iż jest to zjawisko marginalne, którym nie należy się zbytnio przejmować, a 5% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Kolejne pytanie rozpoznawało zainteresowanie ankietowanych osób wpływem narkotyków i innych środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka. Zainteresowanie problemem narkomanii wyraziło 77% badanych, natomiast 22% odpowiedziało, iż nie przejawiało (nigdy) zainteresowania wpływem narkotyków na zdrowie i zachowanie człowieka. Wśród badanych 1% nie udzielił odpowiedzi na powyższe pytanie.

W przeprowadzonym badaniu respondenci mieli również za zadanie ocenę poziomu swojej wiedzy dotyczącej wpływu narkotyków i innych środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka. Oceny tej dokonywano w skali pięciopunktowej, gdzie 1 oznacza bardzo niski poziom wiedzy, a 5 bardzo wysoki poziom wiedzy. Wyniki wskazują, iż większość badanych (66%) ocenia poziom swojej wiedzy dotyczącej badanych kwestii jako dobry (wybór czwórki na skali) i dość dobry (wybór trójki na skali). Grupa 21% badanych oceniła swoją wiedzę jako bardzo wysoką (wybór piątki na skali). Z kolei 4% badanych oceniło swoją wiedzę dotyczącą wpływu narkotyków i innych środków odurzających na funkcjonowanie człowieka jako niskie, wybierając dwójkę na pięciostopniowej skali, a 8% uznało, że ich wiedza w badanych kwestiach jest bardzo niska (wybór jedynki na skali). Część badanych (1%) nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

W następnym pytaniu poproszono ankietowanych o zajęcie stanowiska w kwestii dotyczącej prowadzenia profilaktyki narkomanii. Badanym postawiono następujące pytanie: „Czy w Pani/Pana opinii należy podejmować działania o charakterze profilaktycznym, uświadamiające o wpływie środków odurzających i narkotyków na zdrowie i zachowanie człowieka? Zdecydowana większość, bo aż 91% respondentów, odpowiedziała pozytywnie na tak sformułowane pytanie, wybierając odpowiedź „tak”. Tylko 5% z badanej grupy wyraziło negatywny stosunek do prowadzenia działań profilaktyczno-uświadamiających, a 4% nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

Ankietowani, którzy udzielili twierdzącej odpowiedzi dotyczącej potrzeby podejmowania działań profilaktyczno-uświadamiających, zostali poproszeni o określenie grupy docelowej, do której owa profilaktyka powinna zostać skierowana. Analiza danych wykazała, iż odpowiedzi na to pytanie udzielili także wszyscy ankietowani, którzy wyrażali we wcześniejszym pytaniu negatywne stanowisko wobec potrzeby prowadzenia takich działań. Natomiast z czterech badanych, którzy nie udzielili odpowiedzi na wcześniejsze pytanie, tylko dwóch nie wybrało żadnej grupy docelowej. Część ankietowanych, dokonując wyboru, zaznaczała dwie lub trzy grupy docelowe.

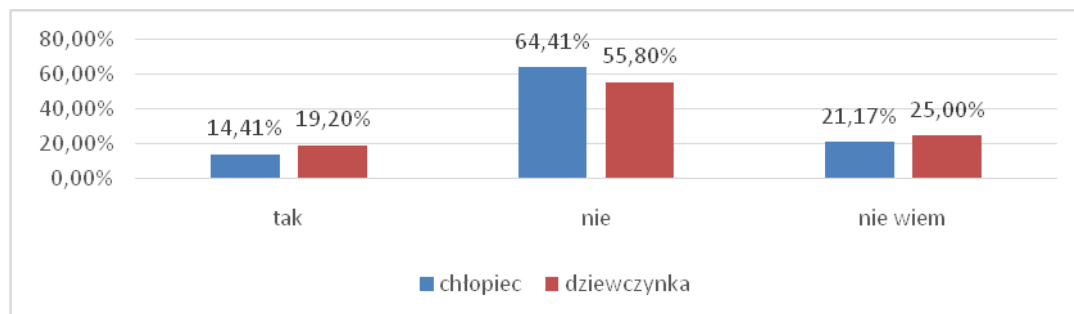
Najczęściej wybieraną grupą docelową była młodzież (60 wskazań), kolejną była grupa dzieci (43 wskazania), a najrzadziej wybierana była grupa osób dorosłych (20 wskazań). W związku z powyższymi wynikami można przypuszczać, iż z uwagi na wiek badanych osób (osoby dorosłe), część ankietowanych będąca zdania, iż działania profilaktyczno-uświadamiające nie powinny być kierowane do osób dorosłych, w pytaniu wcześniejszym, dotyczącym potrzeby podejmowania takich akcji, odpowiedziała

negatywnie lub powstrzymała się od udzielenia odpowiedzi, natomiast w pytaniu o grupy docelowe dokonała wyboru odpowiedzi z uwzględnieniem głównie grup dzieci lub młodzieży.

Badanie ankietowe zawierało również pytanie dotyczące oceny dotychczas podejmowanych na terenie miasta Turku działań profilaktycznych związanych z problemem narkomanii. Oceniając dotychczas prowadzone na terenie miasta działania profilaktyczne związane ze zjawiskiem narkomanii i narkotyków, tylko 21% respondentów dokonała wskazania ocen pozytywnych (oceny dobrej i wystarczającej). Większość ankietowanych (52%) uznała, że prowadzone działania są niewystarczające. Z kolei 25% badanych nie potrafiło dokonać oceny prowadzonych działań, a 2% w ogóle nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży

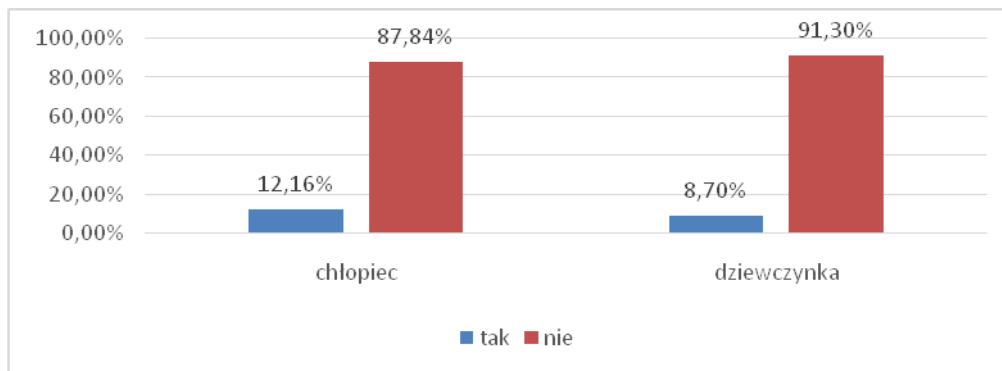
Na początek młodych respondentów zapytano, czy ich zdaniem, ich rówieśnicy piją alkohol. Zdaniem uczniów płci męskiej (14,41%) ich rówieśnicy piją alkohol, 21,17% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie, a 64,41% uczniów twierdzi, że ich rówieśnicy nie piją alkoholu. Dziewczynki w 55,80% stwierdziły, że ich koledzy i koleżanki nie piją alkoholu. 19,20% młodych kobiet uważa, że picie alkoholu przez rówieśników jest zjawiskiem powszechnym. Natomiast uczennice w 25,00% przypadków nie udzieliły jednoznacznej odpowiedzi.

Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

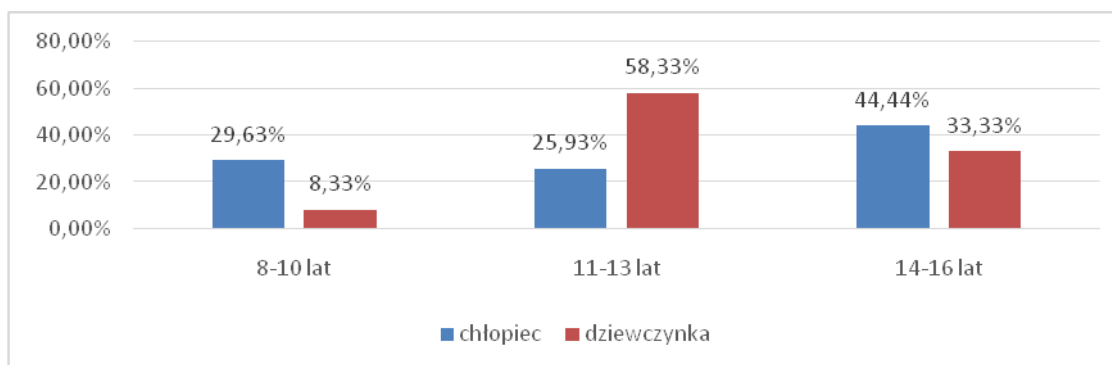
Następnie uczniów zapytano, czy oni sami próbowali kiedykolwiek sięgać po alkohol. Na wykresie możemy zaobserwować, że chłopcy w 87,84% oraz dziewczęta w 91,30% przypadków, nigdy nie próbowali alkoholu. Do spożywania alkoholu przyznało się 8,70% dziewczynek oraz 12,16% chłopców¹.

¹ Łącznie 24 dziewczynki oraz 27 chłopców.

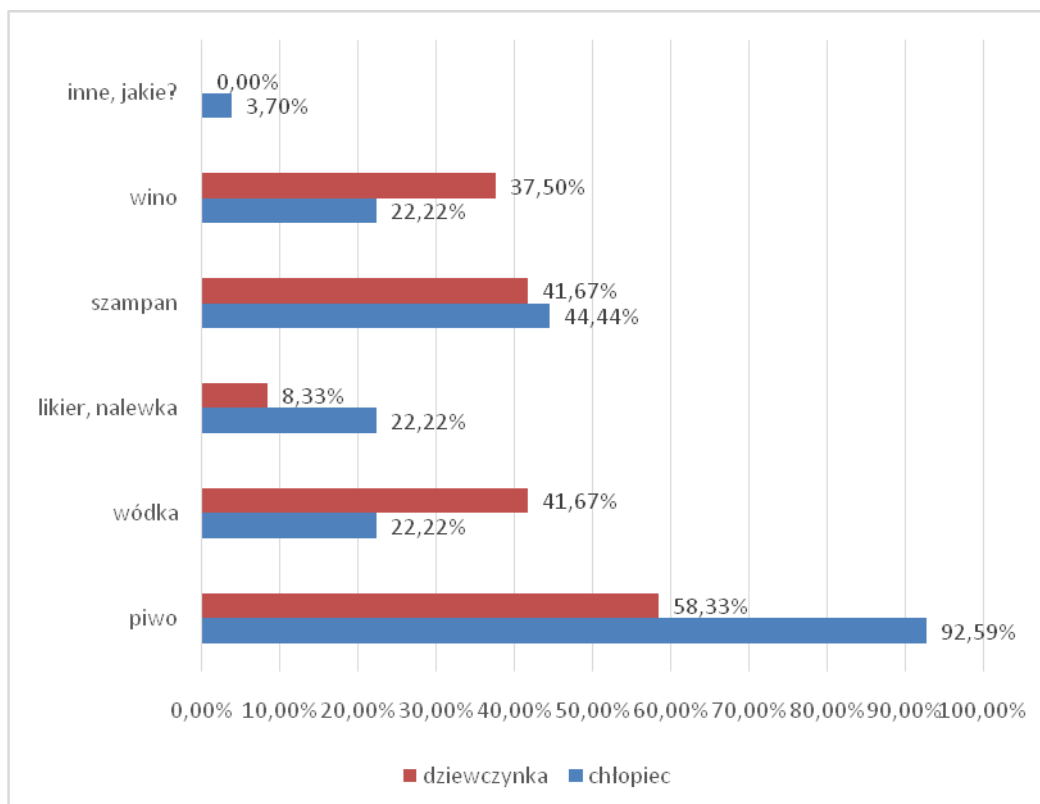
Czy próbowałeś/aś pić alkohol?

Młodzi mieszkańcy, którzy mieli już kontakt z alkoholem przyznają, iż po raz pierwszy próbowali tej substancji najczęściej w wieku 11-13 lat (25,93% chłopców, 58,33% dziewczynek). Następnie respondenci wskazywali na wiek od 14 do 16 lat (44,44% chłopców, 33,33% dziewczynek) oraz wiek między 8, a 10 rokiem życia (29,63% chłopców, 8,33% dziewczynek).

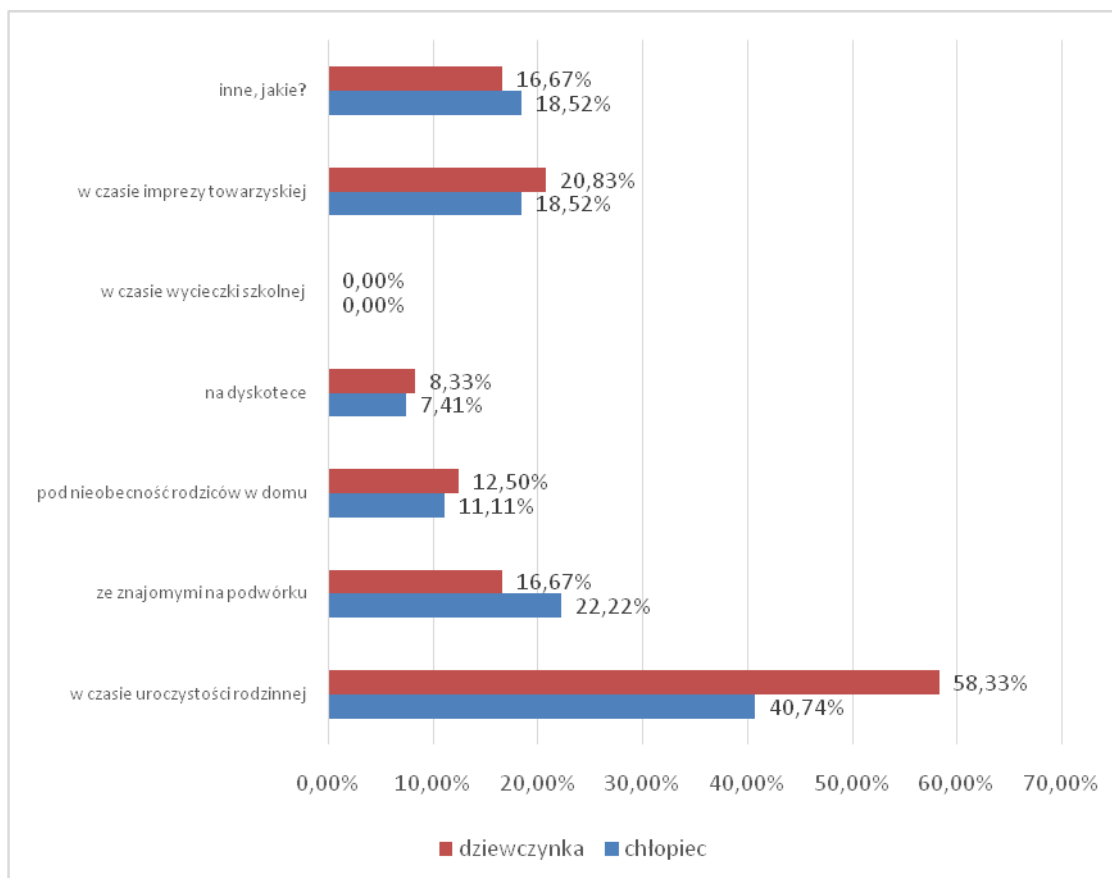
W jakim wieku zacząłeś/zaczęłaś pić alkohol?

Uczniów, którzy przyznali, że kiedykolwiek spożywali alkohol, zapytano również, jaki rodzaj alkoholu zdarzyło im się próbować. Najpopularniejszą odpowiedzią było piwo (92,59% chłopców, 58,33% dziewczynek), szampan (44,44% chłopców, 41,67% dziewczynek) oraz wódka (22,22% chłopców, 41,67% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (3,70% chłopców) młodzi mieszkańcy wymienili: „piwo 0%, ale nie wiem czy się zalicza”.

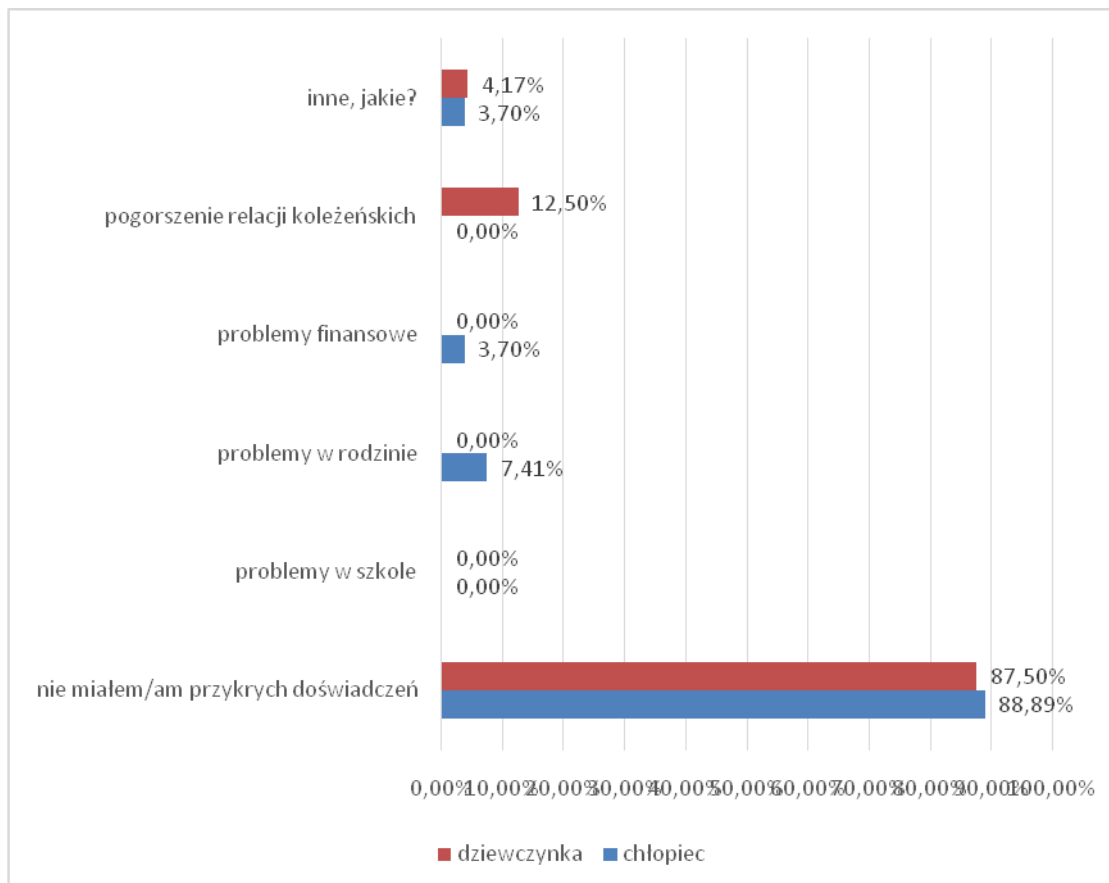
Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś? (Odpowiedź wielokrotnego wyboru).

Ankietowani uczniowie deklarują, że najczęściej po raz pierwszy próbowali alkoholu w czasie uroczystości rodzinnej (40,74% chłopców, 58,33% dziewczynek), czy też w czasie imprezy towarzyskiej (18,52% chłopców, 20,83% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (18,52% chłopców, 16,67% dziewczynek) respondenci napisali: „tata mi dał pianki spróbować”, „tata mi pozwolił”, „podczas oglądania telewizji” oraz „ze znajomymi w nocy, na urodzinach koleżanek”.

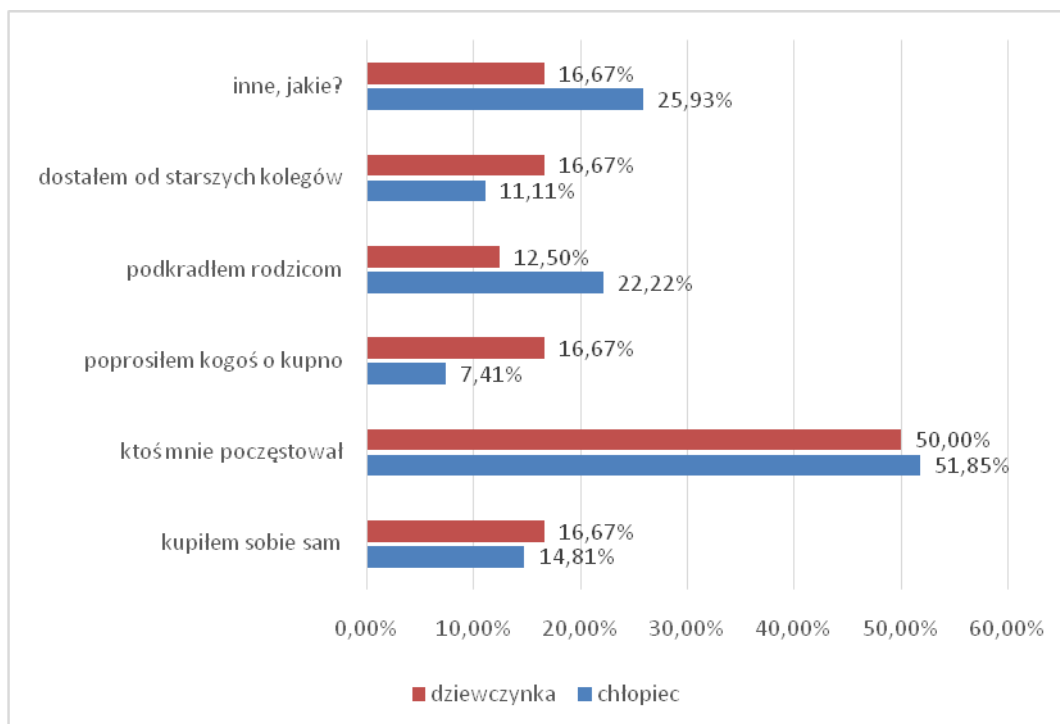
W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

Młodzi mieszkańcy zapytani o jakiegokolwiek przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu, odpowiedzieli niemal jednogłośnie, że nie doświadczyli żadnych negatywnych skutków picia alkoholu (88,89% chłopców, 87,50% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (3,70% chłopców, 4,17% dziewczynek) badani uczniowie wymienili konkretne odpowiedzi.

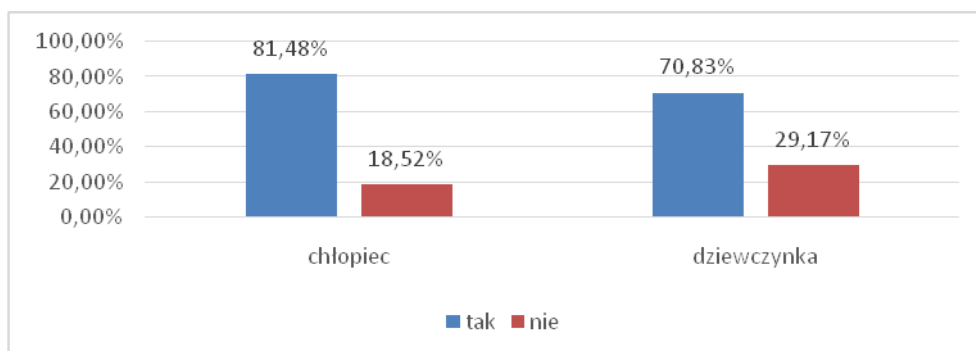
Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

Na pytanie, w jaki sposób uczniowie otrzymywali alkohol 51,85% chłopców i 50,00% dziewczynek odpowiedziało, że zostali przez kogoś poczęstowani. Następnie 22,22% chłopców oraz 12,50% dziewczynek wskazało na odpowiedź „podkradłem rodzicom”. W odpowiedzi „inne, jakie?” (25,93% chłopców, 16,67% dziewczynek) uczniowie napisali: „tata mi dał spróbować”, „mama się mnie zapytała czy chcę trochę piwa i się zgodziłem”, „brat mnie poczęstował” oraz „od rodziców”.

Jak otrzymałeś/aś alkohol?

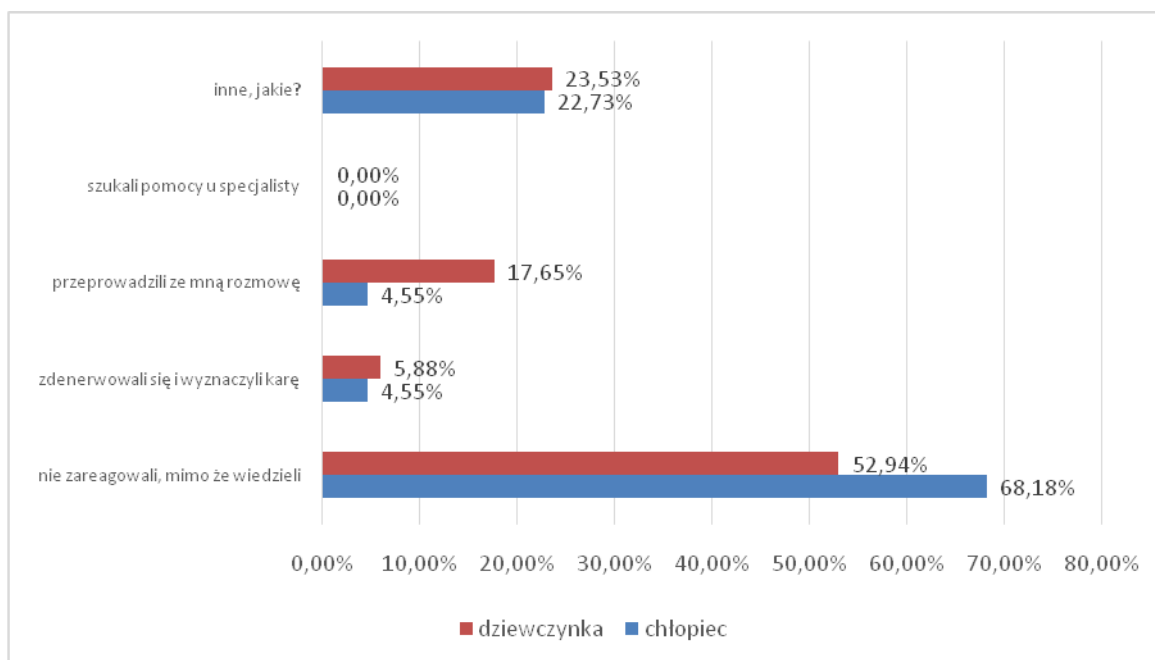
Dodatkowo uczniowie, którzy mieli już kontakt z alkoholem zostali zapytani, czy ich rodzice wiedzą o tym fakcie. Co ciekawe, 81,48% chłopców oraz 70,83% dziewcząt przyznało, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu, co może świadczyć o tym, że uczniowie otrzymywali alkohol od rodziców jedynie na spróbowanie. Pozostałe 18,52% chłopców oraz 29,17% dziewczynek uważa, że ich rodzice nie są świadomi tego faktu.

Czy rodzice wiedzą, że próbowałeś/aś pić alkohol?

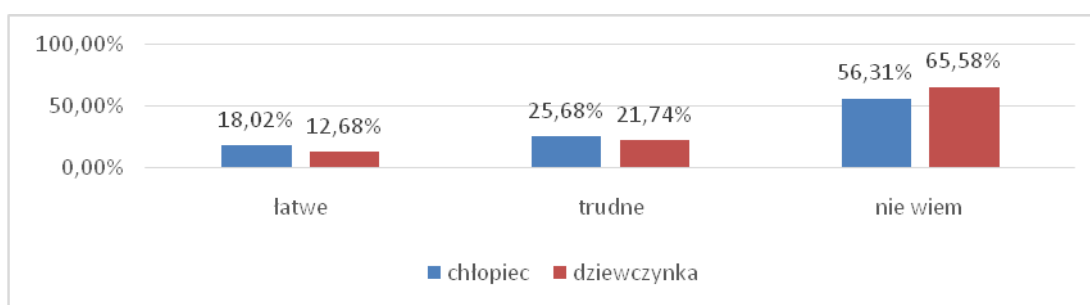
Ponadto młodym mieszkańcom mającym styczność z alkoholem, którzy przyznali, że rodzice są świadomi, iż próbowali oni alkoholu zadano pytanie o reakcję ich rodziców. 4,55% uczniów oraz 17,65% uczennic udzieliło odpowiedzi „przeprowadzili ze mną rozmowę”, 68,18% chłopców i 52,94% dziewczynek przyznało, że ich rodzice nie zareagowali mimo, że wiedzieli o takiej sytuacji, a 4,55% uczniów i 5,88% uczennic wybrało odpowiedź „zdenerwowali się i wyznaczyli karę”.

W odpowiedzi „inne, jakie?” (22,73% chłopców, 23,53% dziewczynek) młodzi mieszkańcy pisali: „zareagowali ale nie mieli problemu”, „powiedzieli abym więcej nie pił, ale mogę jedynie 0%”, „zapytali jak ono smakuje” oraz „sami mi dali”.

Wykres 1 Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

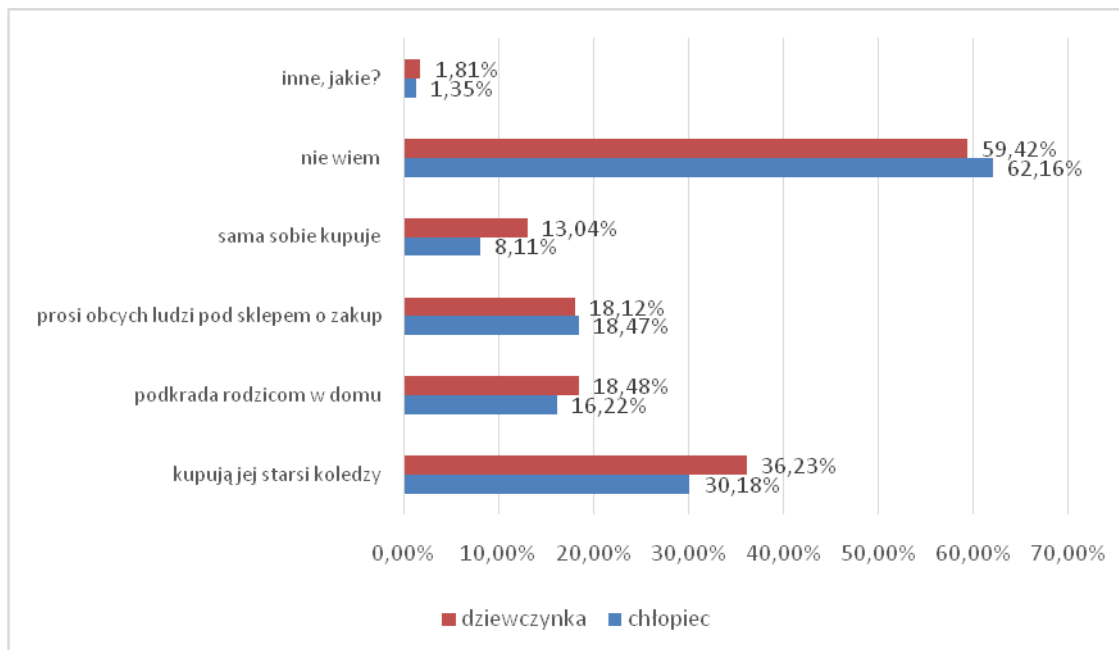
Zdania wszystkich badanych uczniów na temat łatwości zdobycia alkoholu w ich miejscu zamieszkania są podzielone. 25,68% chłopców oraz 21,74% dziewczynek przyznało, że alkohol jest trudny do zdobycia w ich miejscowości. Następnie 18,02% chłopców oraz 12,68% dziewczynek stwierdziło, że kupno alkoholu na terenie Miasta Turek przez nieletnich jest łatwe. Pozostałe 56,13% chłopców, a także 65,58% dziewczynek nie ma zdania na ten temat, może to świadczyć o tym, że nie są oni zainteresowani kupnem lub zdobyciem alkoholu.

Gdybyś chciał/a zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to?

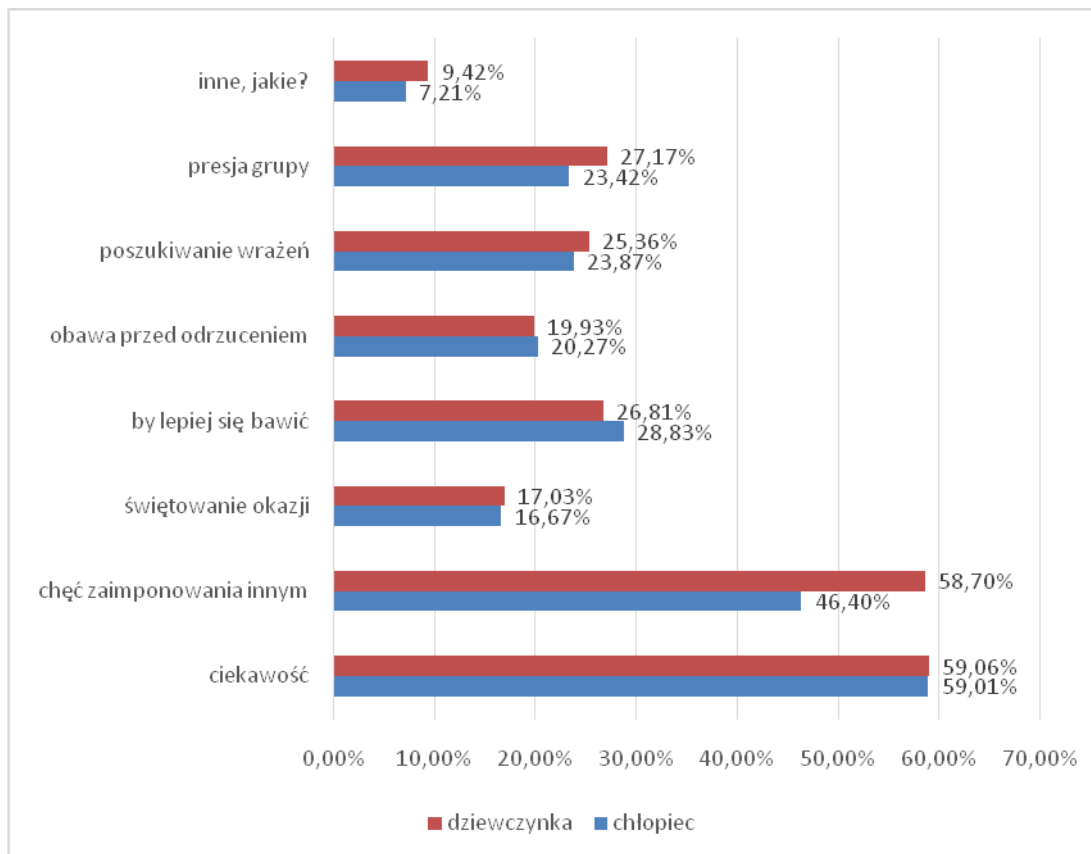
Dodatkowo, uczniowie wymieniali jak ich rówieśnicy mogą zdobywać alkohol. Najczęściej w opinii uczniów kupują go starsi koledzy (30,18% chłopców, 36,23% dziewczynek), rówieśnicy proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu (18,47% chłopców, 18,12% dziewczynek), czy też podkradają rodzicom w domu (16,22% chłopców, 18,48% dziewczynek). Natomiast największy odsetek uczniów (62,16% chłopców oraz 59,42% dziewczynek) udzielił odpowiedzi „nie wiem”. Może

to świadczyć o tym, że nie są oni zainteresowani tematem spożywania alkoholu. W odpowiedzi „inne, jakie?” (1,35% chłopców, 1,81% dziewczynek), młodzi mieszkańcy napisali: „Nikt z naszej okolicy nigdy nie próbował zdobyć alkoholu”, „mogą poprosić starszego pana i dać mu pieniążki”, „istnieją sklepy które sprzedają nieletnim alkohol”, „przebierają się za starsze osoby i kupują bez problemu” oraz „nie kupuję”.

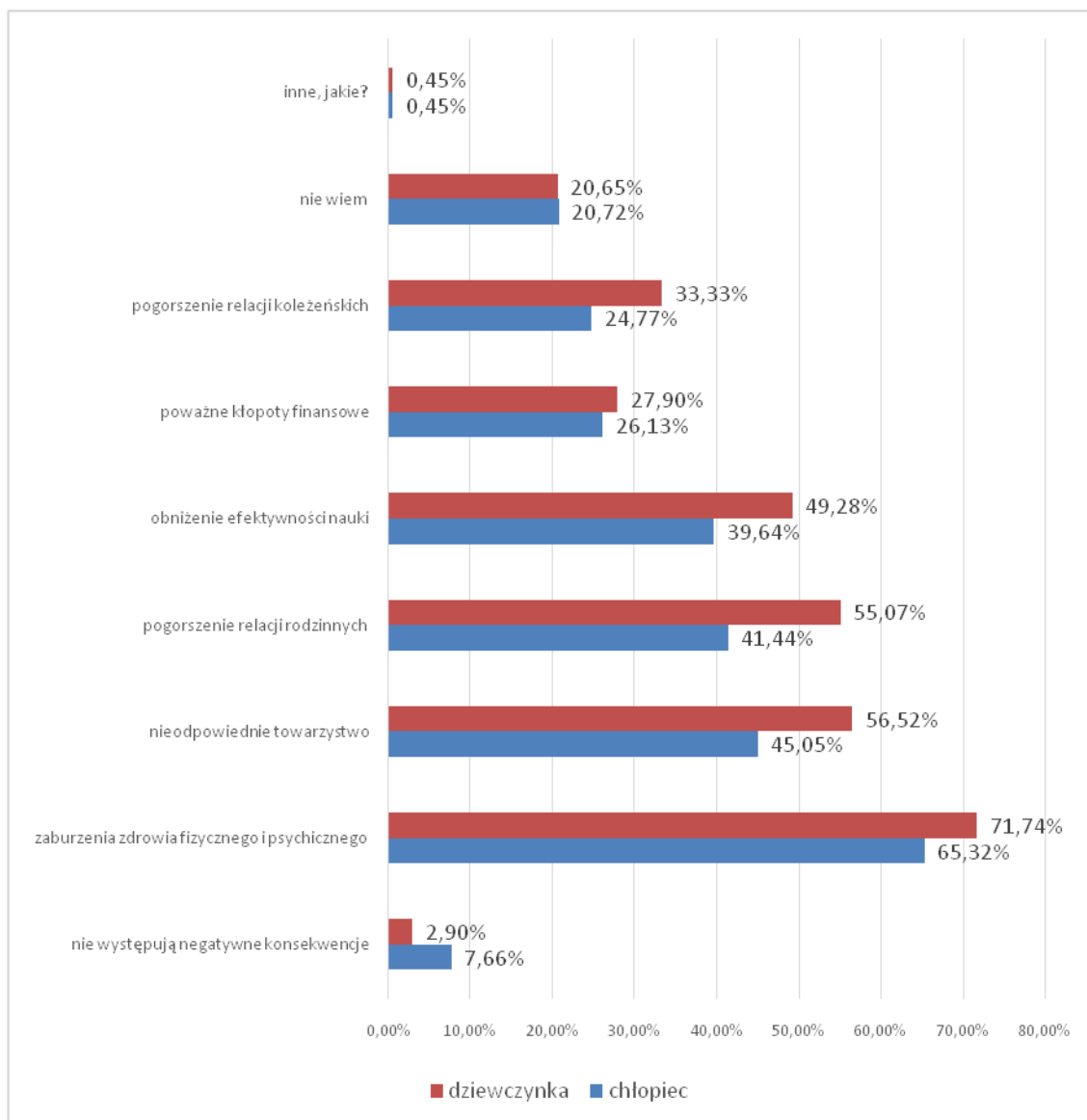
Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?

Respondenci wymieniali również, z jakich powodów w ich opinii młodzi mieszkańcy sięgają po alkohol. Najczęściej respondenci wymieniali: chęć zaimponowania innym (46,40% chłopców, 58,70% dziewczynek), czy też ciekawość (59,01% chłopców, 59,06% dziewczynek). Dodatkowo w odpowiedzi „inne, jakie?” (7,21% chłopców, 9,42% dziewczynek) uczniowie wymieniali: „depresja itp.”, „problemy w rodzinie”, „nie wiem” oraz „problemy w domu”.

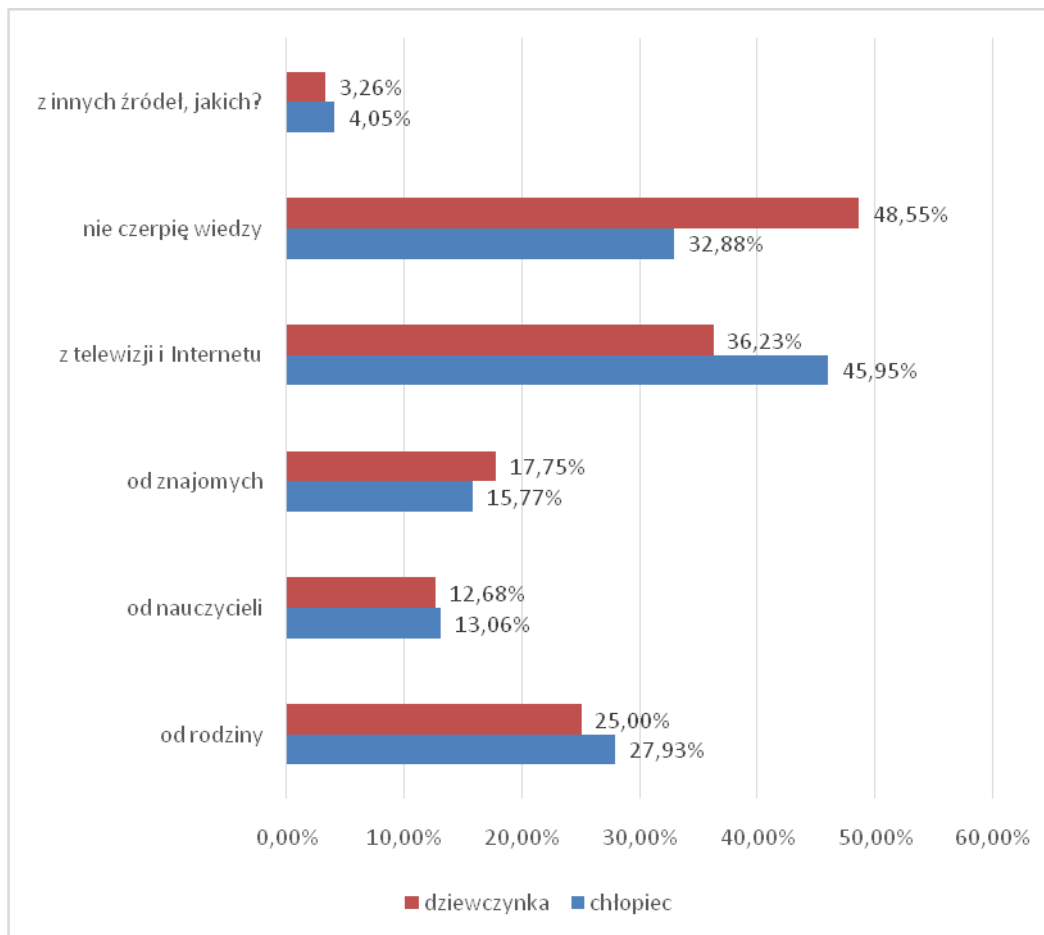
Z jakich powodów według Ciebie osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Ponadto młodzi mieszkańcy wskazywali, jakie mogą być negatywne konsekwencje uzależnienia od alkoholu. Uczniowie najczęściej wskazywali na: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (65,32% chłopców, 71,74% dziewczynek), nieodpowiednie towarzystwo (45,05% chłopców, 56,52% dziewczynek), czy też pogorszenie relacji rodzinnych (41,44% chłopców, 55,07% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (po 0,45% chłopców i dziewczynek) młodzi mieszkańcy wymienili: „wypadki”.

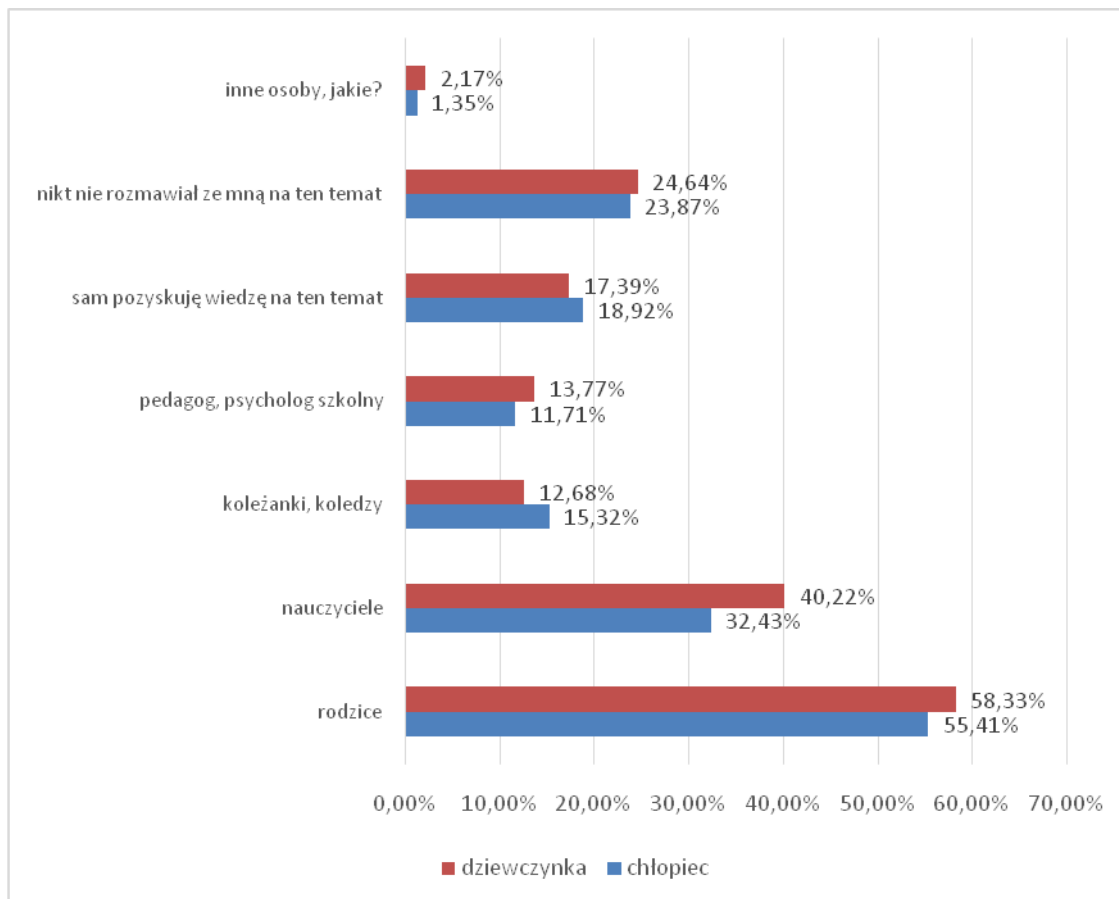
Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu?

Ważną rzeczą w dzisiejszych czasach jest odpowiednie edukowanie młodzieży w temacie zagrożeń i konsekwencji płynących ze spożywania alkoholu. Większość uczniów czerpie wiedzę ze środków masowego przekazu, jakimi są Internet i telewizja, gdzie informacje na powyższy temat znalazło 45,95% chłopców oraz 36,23% dziewcząt. Pokażna grupa ankietowanych, stanowiąca 32,88% chłopców i 48,55% dziewczynek, nie czerpie żadnych informacji na ten temat, może to oznaczać, że młodzi mieszkańcy nie są zainteresowani tą tematyką. W odpowiedzi „z innych źródeł, jakich?” (4,05% chłopców, 3,26% dziewczynek) młodzi mieszkańcy wskazywali na: „Internet”, „z reklam alkoholu, które się pojawiają”, „reklamy”, „od siebie”, „książki, gazety” oraz „z wiadomości”.

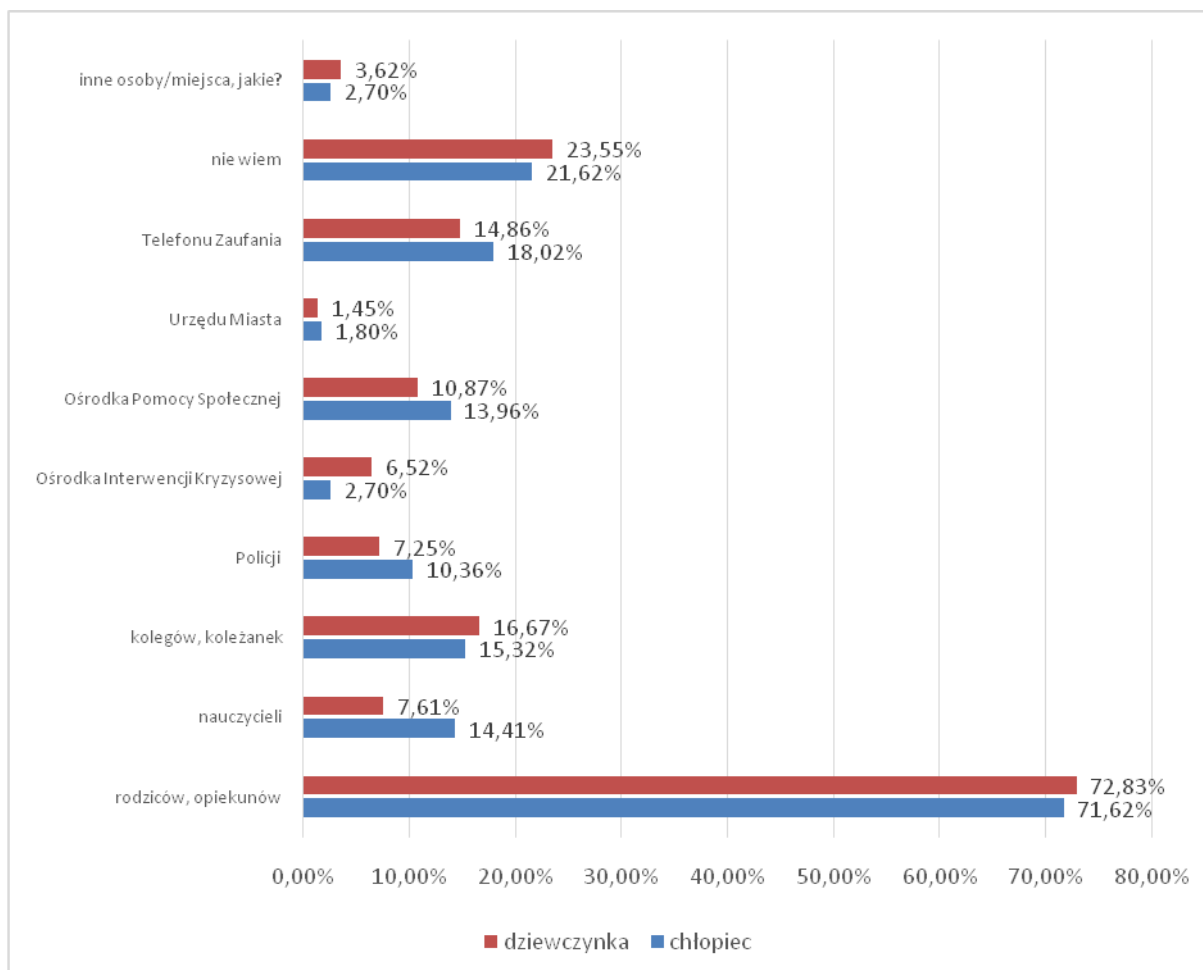
Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą alkoholu? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Zdaniem uczniów to rodzice (55,41% chłopców, 58,33% dziewczynek) oraz nauczyciele (32,43% chłopców, 40,22% dziewczynek) najczęściej rozmawiają z młodzieżą na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych. Niepokojący jest fakt, że 18,92% uczniów i 17,39% dziewczynek samodzielnie pozyskuje wiedzę na ten temat oraz 23,87% chłopców i 24,64% dziewczynek uważa, że nikt z nimi na ten temat nie rozmawiał. W odpowiedzi „inne osoby, jakie?” (1,35% chłopców, 2,17% dziewczynek), młodzi mieszkańcy wymieniali: „babcia”, „mama” oraz „osoby z wiadomości TVP”.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości alkoholu? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Kolejno, młodzi ankietowani najchętniej zwróciliby się z problemem dotyczącym uzależnienia od alkoholu do swoich rodziców i opiekunów (71,62% chłopców, 72,83% dziewczynek), czy też do kolegów, koleżanek (15,32% chłopców, 16,67% dziewczynek). W odpowiedzi „inne osoby/miejsca, jakie?” (2,70% chłopców, 3,62% dziewczynek) młodzi respondenci wymieniali: „rodzeństwo”, „mama”, „do siebie”, „psycholog”, „przyjaciółka lub bym nie powiedziała nikomu”, „do rodzeństwa”, „do nikogo” oraz „na telefon zaufania nie zadzwonię bo tam jest jakiś ksiądz egzorcysta zamiast psychologa”.

Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Diagnoza zjawiska narkomanii w mieście Turku została uzupełniona o opinie uczniów wybranych losowo szkół podstawowych. Uzyskane z badania ankietowego dane dostarczyły informacji o wiedzy uczniów na temat narkotyków i narkomanii, a także o ich nastawieniu do profilaktyki oraz zapatrywaniu na istniejące rozwiązania prawne dotyczące narkotyków i narkomanii. W sumie do analizy przedłożono 65 anonimowo wypełnionych ankiet. Wśród ankietowanych 46% stanowiły kobiety, 51% mężczyźni, natomiast 3% ankietowanych nie zadeklarowało swojej przynależności płciowej. Przedział wiekowy badanych zawarł się pomiędzy 12. a 14. rokiem życia.

Respondentom zadano pytanie wymagające określenia ich wiedzy dotyczącej wpływu narkotyków i innych środków odurzających na zachowanie i zdrowie człowieka. Zdecydowana większość ankietowanych (81%) uznała, iż posiada wiedzę w tym zakresie, natomiast 19% zaznaczyło, że nie ma takiej wiedzy. Wśród osób, które uznały, iż nie posiadają odpowiedniej wiedzy, było siedmiu uczniów i sześć uczennic. Ankietowani, którzy odpowiedzieli, iż posiadają wiedzę w badanym zakresie, określali jej poziom na pięciopunktowej skali. Wyniki tych ocen prezentują się następująco: 33% (17 osób)

określiło swoją wiedzę na 4,51% (27 osób) na 3, 12% (6 osób) na 2, 2% (1 osoba) określiło swoją wiedzę na 1 i 2%(1 osoba) uznało, iż posiada wiedzę na najwyższym poziomie w badanej skali.

W kolejnym pytaniu zapytano uczniów o chęć poszerzenia wiedzy dotyczącej wpływu narkotyków i innych środków odurzających na organizm człowieka. Większość (54%) respondentów zadeklarowała taką wolę, a 46% zaznaczyło, iż nie przejawia zainteresowania poszerzaniem wiedzy w tym zakresie. Połowa uczniów, która uznała swoją wiedzę za niewystarczającą, odpowiedziała iż chce poszerzyć wiedzę na ten temat.

Uczniowie w przeprowadzonym badaniu ankietowym mieli możliwość wyboru najbardziej ich interesującej formy poszerzenia wiedzy z zakresu wpływu narkotyków na zdrowie człowieka. Największym zainteresowaniem z proponowanych w badaniu form poszerzania wiedzy dotyczącej narkotyków i środków odurzających (48%) cieszyły się spotkania z osobami, które doświadczyły skutków zażywania narkotyków oraz pogadanki organizowane przez profesjonalistów z danej dziedziny (29%). Badani zaznaczali również zainteresowanie przekazem multimedialnym (17%), a 6% ankietowanych wyraziło zapotrzebowania na inne, niewymienione w ankiecie formy zdobywanie tej wiedzy (przez Internet).

Uczniowie mieli również za zadanie odpowiedzieć na pytanie, czy mieli okazję spotkać osoby, które miały kontakt z narkotykami. 58% uczniów badanych placówek oświatowych spotkało takie osoby, grupa 42% badanych nie zetknęła się z osobami, które zażywały narkotyki. Badani, którzy spotkali osoby mające kontakt z narkotykami, określali w kolejnym pytaniu stopień ich wzajemnej bliskości.

W tym pytaniu można było udzielić kilku odpowiedzi, z czego ankietowani skorzystali. 56% badanych spotkało osoby mające kontakt z narkotykami wśród znanych im osób oraz osób przypadkowo spotkanych (37%). Natomiast 7% badanych zetknęło się z osobami mającymi kontakt z narkotykami w ich najbliższym otoczeniu.

Kolejne pytanie ankiety pozwoliło poznać wrażenia ankietowanych, którzy zetknęli się z osobami mającymi kontakt z narkotykami. Wśród tych uczniów, którzy spotkali osoby mające styczność z narkotykami, 15% (10 osób) było zaskoczonych podczas kontaktu z tymi osobami, 18% (12 osób) kontakt ten uznało za całkowicie normalny, a 25% (36 osób) podczas spotkania z osobami zażywającymi narkotyki reagowało zdziwieniem.

W następnym pytaniu zbierano opinie uczniów na temat przyczyn sięgania po narkotyki. Najwięcej badanych uważa, iż przyczyną sięgania po narkotyki są próby łagodzenia napięci stresów (49% badanych), chęć zaimponowania komuś (27% badanych) oraz chęć wyluzowania się (23% badanych), a także chęć zaimponowania komuś (15% badanych). Wśród powodów sięgania po środki odurzające wybierane także były następujące odpowiedzi: chęć bycia kimś innym, nuda, brak perspektyw oraz inne, bardziej niesprecyzowane powody.

Kolejne cztery pytania w badaniu dotyczyły kwestii prawnych. Uczniom postawiono m.in. pytanie: „Jak sądzisz, czy dobrze, że w naszym kraju dostęp do narkotyków i substancji o działaniu narkotycznym jest

utrudniony?”. Zdecydowana większość (63%) odpowiedziała, iż obecny stan prawny jest dobry, a 37% badanych uważa, że prawo nie powinno utrudniać dostępu do tych środków.

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli możliwość wyrażenia swojego stanowiska i wskazania kierunków działań, jakie sami podjęliby w kwestii regulacji prawa dotyczącego narkotyków i innych środków odurzających. Zebrane dane wskazują, iż 34% badanych złagodziłoby istniejące obecnie zapisy prawne, jednak 66% nie złagodziłoby istniejących rozwiązań prawnych.

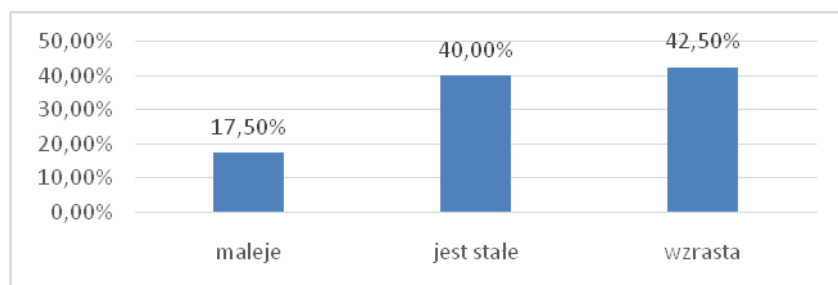
Respondenci, którzy dokonaliby zmian łagodzących prawo dotyczące dostępności narkotyków, najczęściej opowiadali się za: legalizacją narkotyków miękkich, za zmniejszeniem kar za posiadanie niewielkiej ilości narkotyków na tzw. „własny użytek”, za legalizacją medycznej marihuany oraz legalizacją upraw na własny użytek. Respondenci zgodnie twierdzili, iż kary za handel narkotykami powinny zostać utrzymane i być względnie duże oraz że zakazana powinna być sprzedaż dopalaczy.

Osoby badane, które nie chciałyby zmian w istniejącym stanie prawnym, swoje stanowisko uzasadniały szkodliwym wpływem narkotyków i innych środków odurzających na zdrowie człowieka, obniżeniem bezpieczeństwa osoby zażywającej taką substancję oraz osób z jej otoczenia. Zwiększenie dostępności i legalizacja narkotyków budzi niepokój strach przed utratą poczucia bezpieczeństwa oraz obawę przed permanentnym odczuwaniem zagrożenia. Pojawiły się także opinie stwierdzające, iż potrzeby osób uzależnionych stale rosną, a legalizacja narkotyków spowodowałaby nie tylko wzrost dostępu do narkotyków, ale także wzrost liczby osób uzależnionych w wysokim stopniu, co rodziłoby kolejne koszty społeczne związane z leczeniem osób uzależnionych oraz wymagałoby zapewnienia wsparcia osób z ich najbliższego otoczenia.

Diagnoza – sprzedawcy napojów alkoholowych

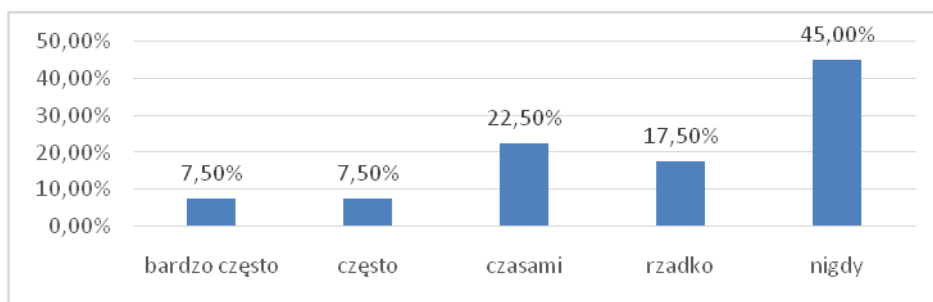
Pytania kierowane do sprzedawców miały głównie na celu pogłębienie wiedzy z zakresu problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych w mieście oraz sprawdzenie, czy w Mieście Turek przestrzega się ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Opinie sprzedawców dotyczące spożycia alkoholu są podzielone, ponieważ według 42,50% ankietowanych, spożycie alkoholu na terenie miasta wzrasta, bądź jest ono stałe (40,00%). Dodatkowo 17,50% badanych przyznaje, że spożycie alkoholu na terenie miasta maleje.

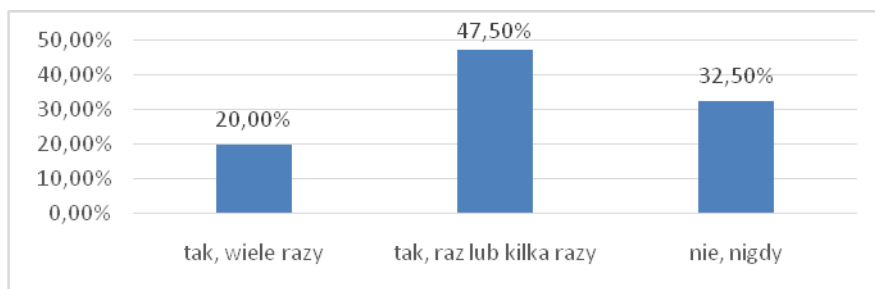
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i mieście.

Według 45,00% sprzedawców, alkohol na terenie Miasta Turek nie jest sprzedawany osobom niepełnoletnim. 22,50% osób uważa, że takie sytuacje zdarzają się czasami, 17,50% - rzadko, a pozostałe 7,50% uważa, że zdarza się to bardzo często bądź często.

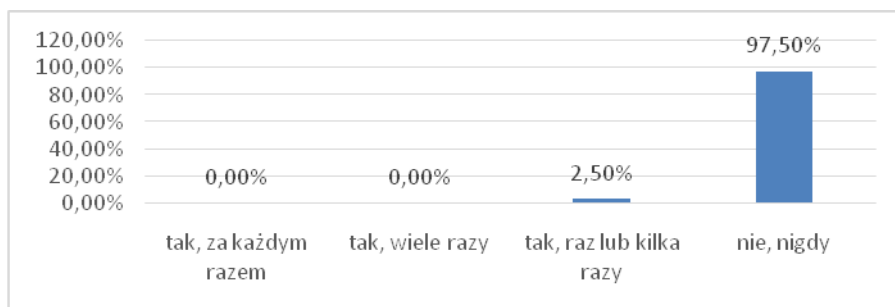
Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i mieście?

Dodatkowo 47,50% osobom ankietowanym zdarzyło się raz lub kilka razy, że osoba niepełnoletnia chciała zakupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Kolejne 20,00% badanych sprzedawców twierdzi, że taka sytuacja zdarzyła się wiele razy. Następnie 32,50% uważa, iż takie sytuacje nie mają miejsca.

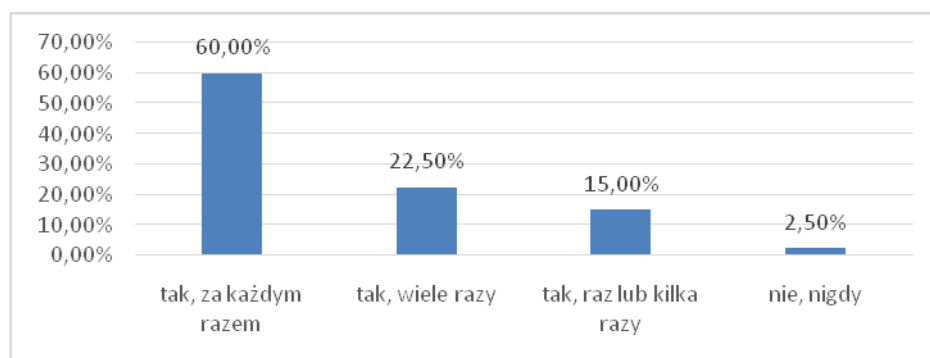
Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Poprzednie pytanie wymaga uzupełnienia, ponieważ fakt, że osoba niepełnoletnia chciała alkohol zakupić nie znaczy od razu, że ten trunek zdobyła. Dlatego w następnym pytaniu sprzedawcy zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi czy dokonali takiej sprzedaży. 97,50% sprzedawców zgodnie przyznało, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobie niepełnoletniej na terenie Miasta Turek.

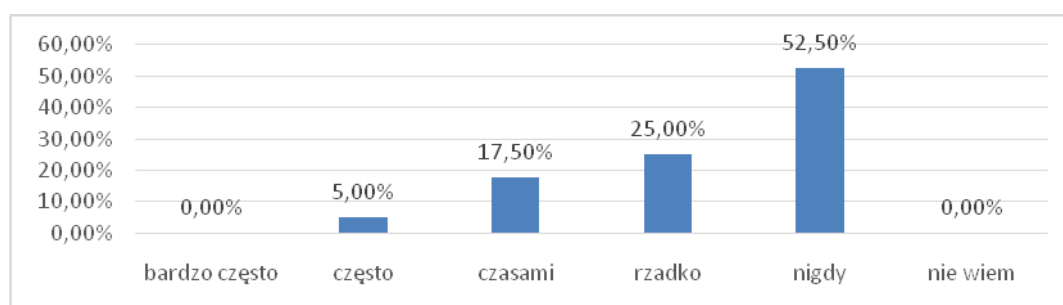
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedawcy napojów alkoholowych mają obowiązek kontrolować dokumenty tożsamości klientów, w celu weryfikacji ich pełnoletniości. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że nie wszyscy sprzedawcy napojów alkoholowych w mieście weryfikują wiek osoby wyglądającej na nieletnią **za każdym razem** ponieważ 22,50% badanych pytało dowód osobisty wiele razy, 15,00% raz lub kilka razy, a 2,50% osób nie zrobiło tego nigdy. Pozostałe 60,00% sprzedawców twierdzi, że za każdym razem pytają o dowód osobisty klienta, kiedy nie mają pewności, czy jest pełnoletni.

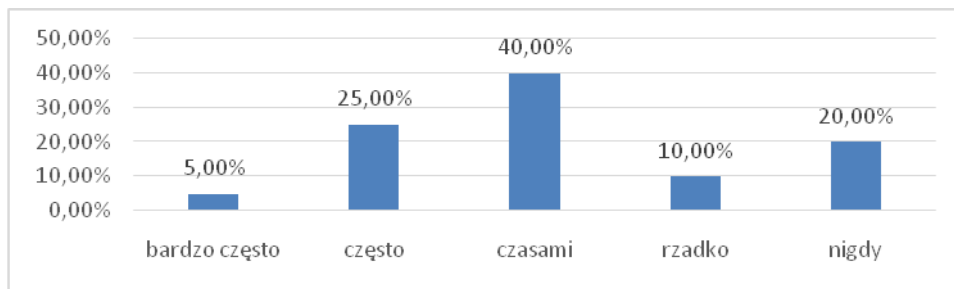
Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

25,00% sprzedawców przyznaje, że w ich opinii rzadko zdarzają się sytuacje, gdzie zostaje złamane prawo o zakazie jazdy samochodem po wypiciu alkoholu, lub takie sytuacje nigdy nie mają miejsca (52,50%). Natomiast 17,50% badanych przyznaje, że czasami zdarza się, iż mieszkańcy prowadzą samochód pod wpływem alkoholu na terenie miasta. Niepokojący jest fakt, iż 5,00% badanych przyznało, że takie sytuacje zdarzają się często.

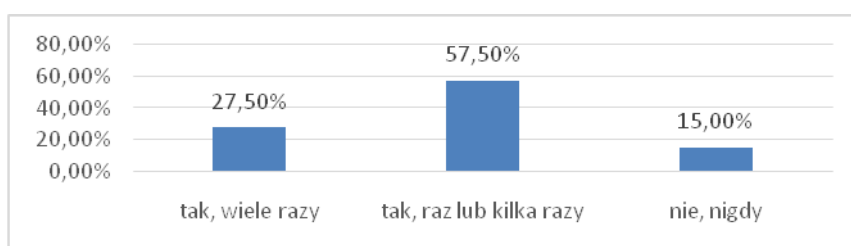
Proszę ocenić Pana/i zdaniem jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu na terenie Miasta Turek?

Sprzedawcy oceniali również, czy na terenie Miasta Turek zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym. 20,00% ankietowanych przyznało że, alkohol nie jest sprzedawany osobom nietrzeźwym oraz, że sprzedaje się go rzadko (10,00%). Natomiast badani przyznają również, iż zdarza się to: czasami (40,00%), często (25,00%) oraz bardzo często (5,00%).

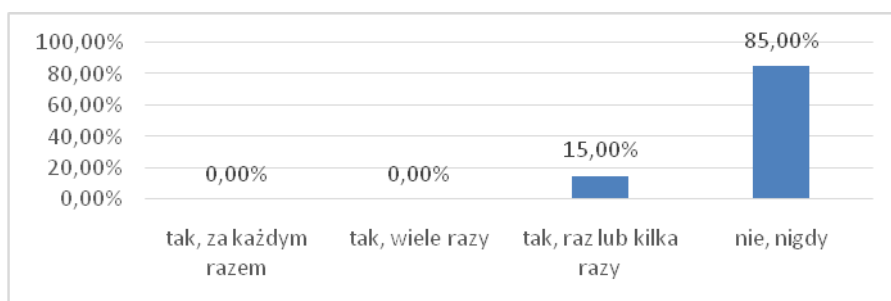
Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i miejscowości?

Ponadto 27,50% osób przyznało, że wiele razy zdarzały się sytuacje, gdzie osoba nietrzeźwa chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Pozostałe 57,50% ankietowanych twierdzi, że raz lub kilka razy ktoś nietrzeźwy chciał zakupić alkohol w punkcie, w którym pracują.

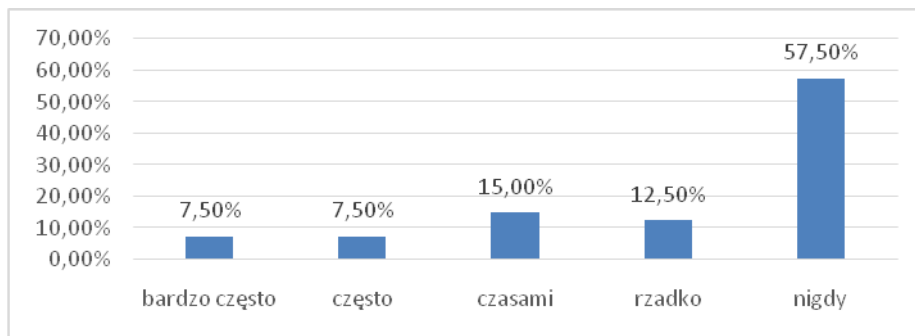
Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Co istotne, 85,00% respondentów twierdzi, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie nietrzeźwej, jednak 15,00% sprzedawców dokonało sprzedaży alkoholu osobie nietrzeźwej raz lub kilka razy.

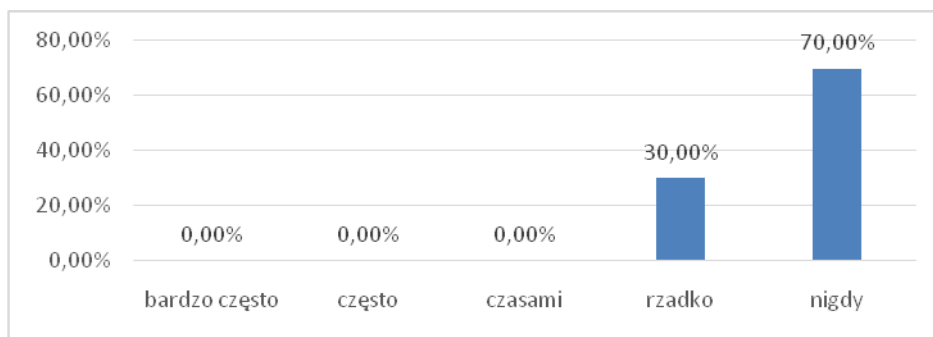
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

Na pytanie jak często zdarzają się sytuacje, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży, 57,50% osób odpowiedziało, że nigdy takie sytuacje się nie zdarzają, natomiast łącznie 42,50% ankietowanych sprzedawców przyznało, że takie sytuacje zdarzają się, w tym 12,50% uważa, że występują rzadko, czasami (15,00%), a także często oraz bardzo często (po 7,50%).

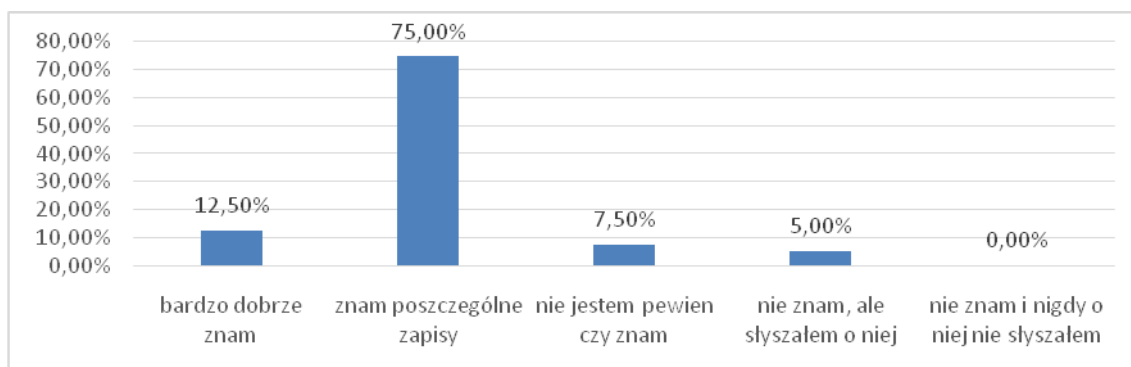
Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i miejscowości?

Ponadto 70,00% respondentom nigdy nie zdarzyło się wzywać Policji z powodu zakłócania porządku poprzez osoby nietrzeźwe na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego pobliżu, zaś 30,00% ankietowanych sprzedawców przyznało, że takie sytuacje zdarzają się rzadko.

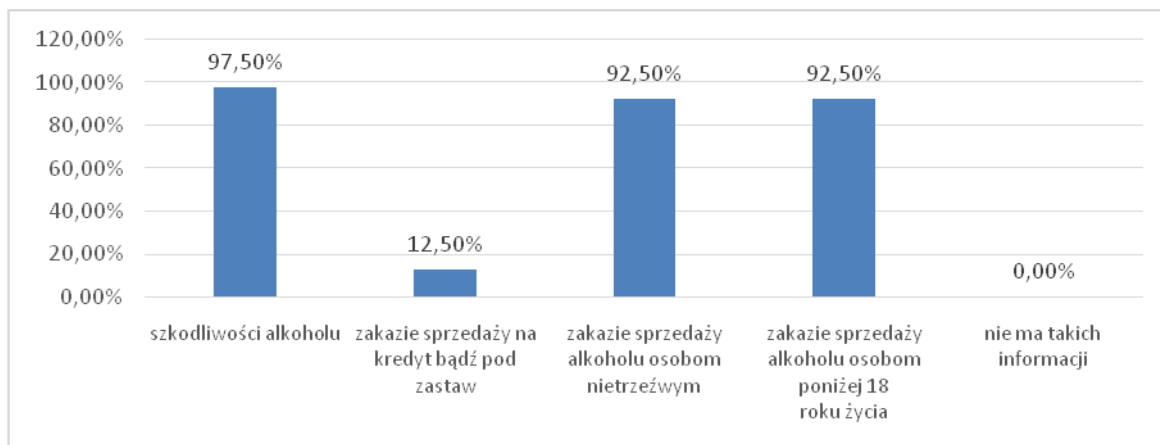
Jak często zdarza się Panu/i wzywać Policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

Ponadto sprzedawcy zostali poproszeni o przyznanie, czy znają ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 75,00% osób zna poszczególne zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości, a 12,50% sprzedawców twierdzi, że znają je bardzo dobrze. Natomiast 7,50% osób nie jest pewna czy zna tę ustawę.

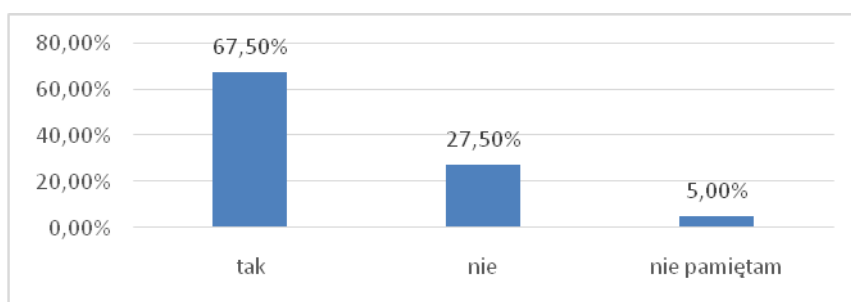
Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W nawiązaniu do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, akt prawny zobowiązuje do umieszczania, w widocznych punktach sklepów, informacji na temat szkodliwości alkoholu oraz obligatoryjnie o zakazie sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym. Badanie ankietowe pokazało, że nie we wszystkich sklepach widnieją takie wiadomości. Sprzedawcy przyznają, że najczęściej w obsługiwanym przez nich punkcie widnieją takie informacje jak: szkodliwości alkoholu (97,50%), zakaz sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz zakaz sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym (po 92,50%), a także zakazie sprzedaży na kredyt bądź zastaw (12,50%).

Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat. (Pytanie wielokrotnego wyboru).

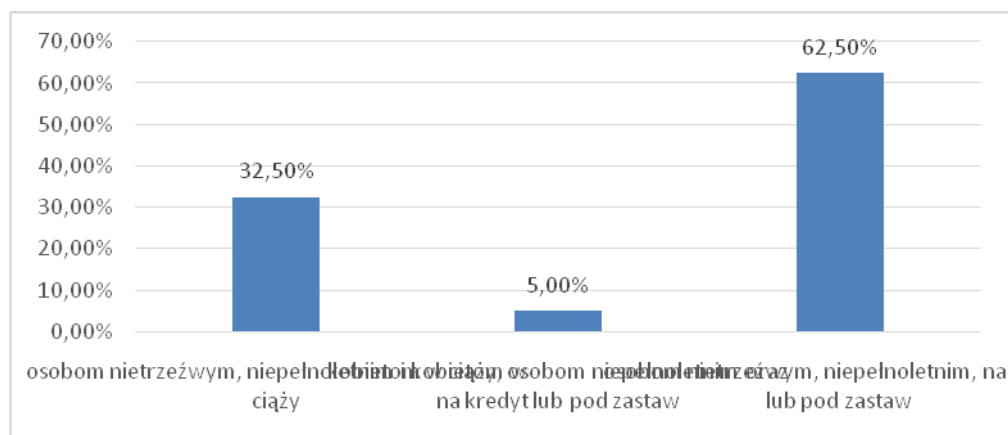
Sprzedawcy przyznali również w 27,50%, że nie uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży. Natomiast 67,50% osób ankietowanych twierdzi, że brało udział w szkoleniach dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Na koniec respondenci zostali poproszeni o ustosunkowanie się do pewnych stwierdzeń dotyczących ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz tego komu zabrania się sprzedaży alkoholu. 62,50% osób odpowiedziało poprawnie wskazując odpowiedź: „**osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim, na kredyt lub pod zastaw**”. Natomiast pozostali respondenci odpowiedzieli błędnie, wybierając odpowiedzi: „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom

w ciąży” (32,50%) oraz „kobietom w ciąży, osobom niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw” (5,00%).

Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozpoznanie – ankieta dot. uzależnień behawioralnych

Wobec faktu, iż Diagnoza przeprowadzona w Gminie Miejskiej Turek nie uwzględniała rozpoznania w zakresie uzależnień behawioralnych, zdecydowano się na wykonanie ankiety m.in. wśród pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz nauczycieli placówek oświatowych na terenie miasta.

W ocenie badanych osób na terenie miasta Turek można spotkać się z następującymi rodzajami uzależnień behawioralnych:

- Gry komputerowe i na telefon;
- Portale społecznościowe – lęk przed utratą informacji, potrzeba kontroli i stałego monitorowania zdarzeń na portalach;
- Jedzenie kompulsywne (tzw. kompulsywne obżeranie);
- Hazard (okazjonalnie).

Problemy te mają wpływ na dysfunkcję rodziny, przede wszystkim poprzez problemy finansowe, jak również zaburzenia więzi emocjonalnych (ich rozluźnienie), zaburzenia komunikacji werbalnej, agresję, wyalienowanie, zaburzenia w postrzeganiu świata realnego i wirtualnego, jak również zachowania nieadekwatne do wieku i roli społecznej.

W przypadku powstania problemu o charakterze uzależnienia behawioralnego, mieszkańcy mogą zwrócić się o pomoc do MOPS – Ośrodek Wsparcia dla Osób z Problemami Uzależnień bądź do placówek ochrony zdrowia, jak również placówek oświatowych – psycholog lub pedagog szkolny.

W ocenie ankietowanych osób, podejmowane są odpowiednie działania, mające na celu ograniczenie uzależnień behawioralnych. Organizowane są imprezy okolicznościowe, turnieje, wyjazdy, konkursy, zajęcia pozaszkolne podczas wakacji/ferii.

Pracownicy MOPS wskazali, iż celem zapobiegania uzależnieniom behawioralnym, wskazane było by podjęcie działań w zakresie:

- edukacji rodziców i osób dorosłych – w formie kampanii;
- organizacja zajęć pozalekcyjnych promujących aktywne spędzanie czasu wolnego.

Szkolenia pracowników oraz edukacja mieszkańców na temat zagrożeń zawsze są elementem ważnym w profilaktyce. W ocenie ankietowanych osób, wiedza pracowników instytucji pomocowych funkcjonujących na terenie Miasta jest wystarczająca, jednakże szkolenia pomagają w przełamywaniu schematów działania i z tego powodu ważne jest, by odbywały się cyklicznie. Mieszkańcy poszukują informacji najczęściej w sytuacji, gdy uzależnienie jest już silnie widoczne i wpływa na dezorganizację życia rodzinnego, szkolnego lub zawodowego. Ze względu na fakt, że najbardziej zagrożoną grupą społeczną są dzieci i młodzież, która dodatkowo w wyniku nauczania zdalnego, w znacznej mierze „przeniosła” swoje życie do rzeczywistości wirtualnej wskazanym byłoby podjęcie działań edukacyjnych wobec rodziców. Szkolenia i zajęcia takie, w szczególności powinny dotyczyć objawów skutków uzależnień behawioralnych dzieci i młodzieży oraz edukacji w zakresie organizowania życia rodzinnego w taki sposób, aby dać przykłady alternatywnego spędzania czasu wolnego, rozładowywania napięć oraz budowania relacji.

Dane ogólnopolskie dot. problemów uzależnień

Według szacunkowych danych funkcjonującej do końca 2021 r. Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zadania przejęło Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom), populacje osób u których występują różne kategorie problemów uzależnień prezentują się następująco:

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)		w Polsce	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób

(współmałżonkowie, rodzice)				
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Około 1.330 osób: dorosłych i dzieci

Przyjmując szacunki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można zakładać, że w Mieście Turek jest:

- osób uzależnionych od alkoholu – ok 529 osób.
- osób dorosłych, żyjących w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) – ok 1058 osoby. - dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików – ok 1058 osoby.
- osób pijących szkodliwie – ok 1322-1851 osób.
- osób doznających przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym – ok. 1320 osób.

Wnioski i rekomendacje

Wobec problemów uzależnień, jakie były przedmiotem Diagnozy, wystosowano następujące wnioski oraz rekomendacje.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego wśród mieszkańców Miasta Turek powinny polegać na:

- Rozwoju pracy socjalnej na rzecz mieszkańców, którzy są zagrożeni uzależnieniem od alkoholu oraz wdrażanie najnowszych sposobów pomocy tym osobom.
- Ankietowani dorośli mieszkańcy (łącznie 37,72%) deklarują, że ich spożywanie alkoholu w ciągu dnia, w którym go piją, przekracza standardową porcję alkoholu.² Jak najszybciej należy zacząć zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia od alkoholu. Rekomenduje się tworzenie kampanii, które będą miały na celu informowanie mieszkańców, o tym jakie mogą być konsekwencje spożywania

² Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5%, w ok. 100ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30ml wódki o mocy 40%, a picie o niskim poziomie ryzyka zakłada wypijanie 1-2 porcji w ciągu dnia. (Źródło: *Wikipedia*).

dużej ilości alkoholu. Warto zaproponować mieszkańcom, przychodzącym do Urzędu Miasta, Ośrodka Pomocy Społecznej, czy też innych instytucji, by wypełnili test autodiagnozy, który udostępniony jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Dzięki wypełnieniu testu, mieszkańcy będą mogli określić, czy np. są uzależnieni od spożywania alkoholu.

- W przypadku prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, w sumie 8,77% mieszkańców przyznało, że kiedykolwiek taka sytuacja im się zdarzyła, a łącznie 44,00% badanych, było kiedykolwiek świadkami sytuacji, gdy ktoś prowadził samochód pod wpływem alkoholu. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz społeczności lokalnej. By uniknąć takich zdarzeń na terenie miasta rekomenduje się, aby Policja prowadziła szeroko zakrojone akcje prewencyjne, które będą związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu.
- Dodatkowo, warto rozpocząć cykl szkoleń eksperckich skierowanych do kierowców z zakresu bezpiecznej jazdy oraz organizować kampanie informacyjne dla mieszkańców w celu uświadomienia im o konsekwencjach związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju akcje plakatowe, konkursy, czy też akcje ulotkowe na terenie miasta.
- W przypadku sprzedawców z terenów Miasta Turek rekomenduje się przeprowadzenie szkolenia terenowego. 27,50% badanych sprzedawców przyznało, że nigdy nie uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.
- Łącznie 37,50% ankietowanych sprzedawców uważa, że według Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, osobami, którym zabrania się sprzedaży alkoholu są między innymi kobiety w ciąży. Jest to błędna odpowiedź, zatem rekomenduje się nakłanianie sprzedawców do czynnego uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez miasto oraz rekomendowana jest kontrola punktów sprzedaży po zorganizowanym szkoleniu.
- 15,00% ankietowanych sprzedawców przyznało, że sprzedało raz lub kilka razy alkohol osobom nietrzeźwym. Rekomenduje się przeprowadzenie badania w postaci tajemniczego klienta w sklepach, to pozwoli określić w których punktach jest sprzedawany alkohol osobom nietrzeźwym na terenie miasta.
- Dodatkowo jedynie 60,00% ankietowanych sprzedawców przyznaje, że pytają o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni. Sprzedawcy powinni robić to za każdym razem więc tutaj również kontrola tajemniczego klienta mogłaby pomóc

w określeniu, w którym punkcie sprzedaży występuje powyższy problem oraz, który ze sklepów powinno się częściej kontrolować.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego wśród młodych mieszkańców (uczniów) Miasta Turek powinny polegać na:

- Dalszym podejmowaniu działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne. Uczniowie i uczennice zapytani o to, do kogo zwróciliby się mając problem związany z uzależnieniami, między innymi wymienili nauczycieli, wychowawców klas, psychologów szkolnych. Realizując programy profilaktyczne kształtuje się kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników.
- Zachowania ryzykowne są podejmowane przez młodzież często poza szkołą, gdzie nie daje to placówce możliwości wpływu na młodych ludzi – stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań. Rekomenduje się, aby rodzice również byli szkoleni w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu wśród dzieci i młodzieży. Warto organizować pogadanki w szkołach dla opiekunów, gdzie będzie poruszana tematyka zachowań ryzykowanych wśród uczniów.
- Rekomenduje się rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Uczniowie powinni korzystać z warsztatów psychologicznych, które mogłyby polegać m.in. na praktycznych ćwiczeniach pracy nad swoją samooceną i bardzo ważną w tym wieku – asertywnością.
- Poleca się zapewnienie warsztatów dla nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach.
- Rekomenduje się prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
- Uczniowie szkół oceniają również, że zdobywanie alkoholu na terenie miasta jest możliwe (18,02% chłopców, 12,68% dziewczynek). Jest to sygnał dla Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być kładziony również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów.

→ Rekomenduje się zaszczepienie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez organizowanie konkursów sportowych, obozów sportowych oraz ciekawych zajęć WF. Dodatkowo, poleca się rozmieszczenie w szkołach plakatów o tematyce zdrowego stylu życia i korzyści z nim związanych.

Odnosząc się z kolei do rekomendacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii, trzeba zwrócić uwagę, że przedstawione wyniki ankiet wskazują na potrzebę rozszerzenia dotychczasowych działań profilaktycznych, ich upowszechniania i nagłaśniania. Ankietowani wśród sposobów, w jaki należy pomagać osobom używającym środków odurzających i uzależnionym od narkotyków, wymieniali: uświadamianie o konsekwencjach wynikających z działania zażywanych substancji na zdrowie i zachowanie człowieka; właściwe edukowanie dotyczące m.in. znaczenia przyjaźni, miłości, samooceny, sposobów radzenia sobie z problemami itd.; poradnictwo dotyczące doboru odpowiedniego ośrodka leczenia, podjęcia terapii; kierowanie do specjalistów, ośrodków specjalistycznych; zwiększenie dostępu do specjalistów i zmniejszenie kolejek oraz czasu oczekiwania na leczenie; terapie grupowe i indywidualne; odizolowanie w placówkach medycznych; leczenie długoterminowe; kierowanie i przeprowadzanie leczenia przymusowego, w tym zamkniętego; zwiększenie liczby placówek leczniczych specjalizujących się w tego rodzaju uzależnieniach; pomoc ambulatoryjną; zwiększenie środków na profilaktykę i walkę z narkomanią; podejmowanie działań pomocowych wobec całej rodziny; tworzenie grup wsparcia; pomoc w organizowaniu czasu wolnego; ograniczenie pomocy finansowej z MOPS-u dla osób używających narkotyków lub innych środków odurzających; pomoc w znalezieniu i utrzymaniu pracy; zapewnienie nadzoru policji lub kuratora; nagłaśnianie działań profilaktycznych w mediach.

Zdaniem ankietowanych ważną rolę w udzielaniu pomocy osobom używającym środków odurzających lub psychoaktywnych odgrywa rodzina (szczególnie rodzice), przyjaciele i specjaliści. Wśród specjalistów najczęściej wymieniani byli: psycholog, psychiatra, terapeuta ds. uzależnień, psychoterapeuta, pedagog szkolny, lekarz rodzinny. W gronie osób, które mogą służyć pomocą wymieniano także nauczycieli, pracowników socjalnych, osoby uzależnione po terapii. Ankietowani wskazali również na dużą rolę w udzielaniu pomocy osobom przyjmującym środki odurzające i narkotyki ze strony: Policji, poradni leczenia uzależnień, ośrodków wsparcia, MONAR-u, placówek ochrony zdrowia, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii, Urzędu Miejskiego, Kościoła.

W zakresie problematyki uzależnień behawioralnych, trzeba odnotować, że konieczne jest przede wszystkim przeprowadzenie kampanii informacyjnych na temat tych uzależnień. Poprzez wskazanie (edukowanie) czym są uzależnienia behawioralne, zwiększy się ilość osób świadomych swoich

problemów. Kampanie edukacyjne powinny uwzględniać również informacje na temat pomocy jaką można uzyskać na terenie Gminy Miejskiej Turek.

Rozdział II – Założenia i Adresaci Programu

Niniejszy Program, zgodnie z ust. 2a, jaki został dodany do art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, opracowany został na okres 4 lat. Program zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Miejskiej Turek, w szczególności:

- osoby uzależnione (przede wszystkim od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ale również borykające się z innymi typami uzależnień, zwłaszcza uzależnień behawioralnych);
- członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień;
- najbliższe otoczenie osób uzależnionych.

Rozdział III – Realizatorzy Programu oraz posiadane zasoby

Realizatorami Programu są:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku, zlokalizowany przy ul. Konińskiej 4, 62-700 Turek.

Dział pomocy środowiskowej obejmuje pomocą finansową i rzeczową z powodu alkoholizmu osoby i rodziny w formach:

- bezpłatnych obiadów w szkołach,
- zasiłków celowych na żywność, leki, obuwie,
- pomocy rzeczowej w formie zakupu opału,
- pomocy w postaci bonów żywnościowych,
- umieszczanie w schroniskach, noclegowniach, mieszkaniach kontraktowych.

Dział Ośrodek Wsparcia dla Osób z Problemami Uzależnień oferuje pomoc specjalistów pracy z rodziną, psychologów, prawnika osobom pijącym w sposób szkodliwy, osobom uzależnionym a także ich rodzinom w formach:

- edukacyjno-informacyjnej realizowanej poprzez pośredniczenie w umieszczaniu w odpowiednich placówkach leczenia uzależnień, (najczęściej wybierane przez mieszkańców Turku placówki stacjonarne leczenia odwykowego to Oddział Leczenia Uzależnień w Sokołowce, OLU w Koninie, OLU w Charcicach, OLU w Warcie, OLU w Gnieźnie, Hostel w Koninie),
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego przez specjalistów pracy z rodziną oraz psychologów,
- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla członków rodzin osób uzależnionych,
- prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych po zakończonym programie leczenia uzależnień,
- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla rodzin w ramach programu profilaktycznego „Program Wzmacniania Rodziny 10-14” oraz spotkań warsztatowych „Szkoła dla rodziców i wychowawców”,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- prowadzenie dyżuru przy Telefonie Zaufania (063/ 289 17 17).

Zajęcia te odbywać się będą cyklicznie w formie treningów terapeutycznych, grup wsparcia, spotkań trzeźwościowych. Ośrodek Wsparcia kontynuować będzie wspieranie grup samopomocowych tj. wspólnotę Anonimowych Alkoholików, Al-anon (grupa dla członków rodzin osób uzależnionych) udzielając nieodpłatnie miejsca do spotkań. Jednym z zadań działu Ośrodek Wsparcia będzie realizacja

szeroko pojętej profilaktyki uzależnień skierowanej do środowiska szkolnego, polegającej na prowadzeniu cyklicznych zajęć profilaktyki uniwersalnej w szkołach podstawowych na terenie miasta Turku. Kontynuowane będą szkolenia pedagogów i wychowawców do prowadzenia rekomendowanych programów profilaktyki uzależnień, prowadzenie kampanii edukacyjnych itp.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – ul. Kaliska 59,62-700 Turek.

Na działalność MKRPA składać się będzie praca dwóch zespołów problemowych tj.:

- zespół ds. profilaktyki, kontroli i opiniowania punktów sprzedaży alkoholu,
- zespół ds. motywowania do leczenia odwykowego.

Posiadane zasoby

Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu następujące podmioty:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – ul. Konińska 4, 62-700 Turek, zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, na zasadach określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W ramach pracy grup roboczych przeprowadzane będą rozmowy z osobami doświadczającymi przemocy, z osobami stosującymi przemoc oraz monitorowanie sytuacji tych rodzin w trakcie trwania procedury. Zespół będzie wnioskować do Sądu Rejonowego w Turku o wgląd w sytuację dziecka, składać zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz wnioskować do MKRPA o objęcie pomocą w związku z nadużywaniem alkoholu przez osobę stosującą przemoc.
2. Placówki oświatowe – szkoły mają obowiązek tworzyć na potrzeby społeczności szkolnej tzw. Program Wychowawczo-Profilaktyczny, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej skierowana do uczniów, nauczycieli i rodziców. Realizatorem takiego programu jest cała społeczność szkolna.
Szkoły funkcjonujące w Turku:
 - Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Turku,
 - Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Mieczysława Smorawińskiego w Turku,

- Szkoła Podstawowa Nr 5 im. UNICEF w Turku.

Gmina Miejska Turek będzie wspierała różnorodne programy i kampanie profilaktyczne skierowane do młodych mieszkańców miasta we współpracy ze szkołami tj. kampania „Nie pije bo tak!”, „Cięża bez alkoholu”, „Postaw na Rodzinę”, „Odpowiedzialny Kierowca”. Nauczyciele, psychologowie

i pedagodzy realizować będą specjalistyczne rekomendowane programy wychowawczo-profilaktyczne np. „Spójrz Inaczej”, „Wiem, rozumiem, pomagam”, „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców cz. I”, „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców cz. II – Rodzeństwo bez Rywalizacji” i „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców cz. III. - Szkoła dla Rodziców i Wychowawców nastolatków”, „Domowi detektywi, czyli Jaś i Małgosia na tropie”, „Program Domowych Detektywów Spójrz Inaczej klasy 4-6”. Wymienione kampanie i programy będą częścią Programów Wychowawczo-Profilaktycznych.

3. Placówki zdrowia funkcjonujące na terenie Gminy Miejskiej Turek, zwłaszcza placówki zdrowia psychicznego i leczenia uzależnień:

- NZOZ Poradnia Leczenia Uzależnień PRYZMAT, ul. Dąbrowskiego 7, 62-700 Turek, udziela pomocy terapeutycznej poprzez realizację podstawowego programu terapii uzależnienia od alkoholu. Swoją działalnością obejmuje przede wszystkim mieszkańców Turku i ościennych gmin.
- NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego, ul. Łąkowa 5A, 62-700 Turek, udziela pomocy w zakresie poradnictwa i leczenia zaburzeń psychicznych, poradnictwa i leczenia uzależnień, poradnictwa i leczenia psychologicznego wraz z terapią oraz w zakresie psychoterapii indywidualnej i grupowej.
- NS ZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego, ul. Folwarczna 1, 62-700 Turek, udziela pomocy w zakresie poradnictwa i leczenia zaburzeń psychicznych, poradnictwa i leczenia uzależnień, poradnictwa i leczenia psychologicznego wraz z terapią oraz w zakresie psychoterapii indywidualnej.

4. Komenda Powiatowa Policji w Turku.

5. Urząd Miejski w Turku.

6. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki. Szczególnie istotne są tutaj organizacje pozarządowe. Gmina Miejska Turek, poprzez ogłaszanie konkursów, będzie wspierała działania organizacji pozarządowych realizujących następujące zadania publiczne:

- prowadzenie świetlic profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym;
- prowadzenie działalności profilaktycznej w sferze kultury i nauki dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Turku poprzez dostarczanie im pozytywnych wzorców spędzania wolnego czasu;
- organizacja zajęć sportowo – rekreacyjnych z udziałem dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym;
- organizacja obozów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu; podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie skali możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach realizowanych zadań prowadzone będą działania opiekuńczo-wychowawcze, zajęcia sportowo-rekreacyjne i inne przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o programy profilaktyczne, skonsultowane

i zatwierdzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku.

Rozdział IV – Cele Programu

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, Gminny Program „*stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia*”. Opracowane Cele niniejszego Programu, jak również Zadania (określone w następnym Rozdziale), są zatem zgodne z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2025, jak również Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Turek na lata 2016-2025.

Działania podejmowane w ramach Programu mają na celu m.in.:

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Gminy Miejskiej Turek oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych, w tym ograniczanie dostępności do alkoholu;
4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież, jak również odnośnie uzależnień behawioralnych;
5. Upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. Promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców (bez środków uzależniających);
8. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wskazane powyżej cele, należy określić jako Cele Strategiczne Programu.

Rozdział V – Zadania Programu i sposoby ich realizacji

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Zadania:

Realizatorzy:

1. Prowadzenie działań poprzez:
a) motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia uzależnień,
b) pośredniczenie w umieszczaniu w odpowiednich placówkach leczenia uzależnień,
c) prowadzenie poradnictwa indywidualnego i grupowego przez specjalistów pracy z rodziną oraz psychologa,
d) informowanie o ruchach samopomocowych,
e) prowadzenia dyżuru przy Telefonie Zaufania 063/ 289 17 17 oraz jego reklama w mediach,
f) dofinansowanie szkoleń pracowników w zakresie nowoczesnych metod pracy z osobami uzależnionymi. | MOPS
MKRPA

MOPS |
| 2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu. | MKRPA |
| 3. Współpraca z zakładami leczenia odwykowego. | MKRPA |
| 4. Doposażenie placówek terapii uzależnień oraz wspieranie zakupu materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach terapii uzależnień. | MOPS
UM |
| 5. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Turku o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. | MKRPA |
| 6. Finansowanie kosztów opinii biegłego sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. | UM |

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- Liczba osób podejmujących leczenie w placówkach leczenia uzależnień.
- Liczba osób i porad.
- Liczba przeprowadzonych warsztatów dla osób po zakończonym programie w placówce leczenia uzależnień.

- Liczba osób korzystających ze wsparcia grupowego.
- Liczba rodzin, które są objęte procedurą „Niebieska Karta”.
- Liczba przeszkolonych osób w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy.
- Liczba przeprowadzonych warsztatów dla rodzin osób uzależnionych i osób doznających przemocy.
- Liczba uczestników wyjazdów.
- Liczba rodzin i osób uczestniczących w zajęciach psychoaktywnych

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, jak również przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

<u>Zadania:</u>	<u>Realizatorzy:</u>
1. Wdrażanie oraz upowszechnianie uniwersalnych programów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej.	MOPS UM MKRPA
2. Zlecenie ośrodkom, instytucjom, organizacjom społecznym i samorządowym oraz osobom fizycznym realizowania zadań określonych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Turek.	UM
3. Informowanie społeczeństwa o chorobie alkoholowej i innych uzależnieniach oraz o możliwościach leczenia i korzystania z pomocy psychologicznej i prawnej przez osoby uzależnione i członków ich rodzin poprzez materiały reklamowe w postaci: ulotek, broszurek, a także poprzez wykorzystanie mediów lokalnych, tj. gazety, regionalnej telewizji, Internetu.	MOPS UM MKRPA
4. Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami, monitorowanie zawartości pojawiających się tam artykułów pod kątem problematyki alkoholowej, inicjowanie artykułów na ten temat, prezentowanie w mediach gminnych działań profilaktycznych.	MOPS UM MKRPA
5. Wspieranie edukacji i szkolenia nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz innych osób przygotowanych do pracy z młodzieżą w celu uzyskania wiedzy na temat oddziaływania alkoholu i narkotyków na organizm i psychikę człowieka.	MOPS UM

6.	Opiniowanie programów profilaktycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe biorące udział w otwartych konkursach ofert ogłaszanych przez Burmistrza Miasta Turku.	MKRPA MOPS
7.	Udział w kampaniach profilaktycznych i imprezach o charakterze masowym z udziałem dzieci, młodzieży i dorosłych promujących trzeźwy i zdrowy styl życia.	UM
8.	Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.	MKRPA MOPS
9.	Podjęcie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.	UM MOPS
10.	Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków MKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników MOPS, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy (umowy zlecenia dla trenerów szkolących, faktury za szkolenia, w tym dojazd i poczęstunek).	MKRPA UM MKRPA UM

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- Liczba osób przeszkolonych do prowadzenia programów profilaktycznych.
- Liczba dzieci i młodzieży objętych programami profilaktycznymi.
- Liczba publikacji prasowych i innych informacji w lokalnych mediach dotyczących profilaktyki oraz możliwości pomocy na terenie miasta.
- Liczba szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych objętych kampaniami ogólnopolskimi.
- Liczba działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców.
- Liczba uczniów biorących udział w programach profilaktyki uniwersalnej.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Zadania:

Realizatorzy:

<u>Zadania:</u>	<u>Realizatorzy:</u>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczanie dostępności do alkoholu realizuje się w szczególności poprzez przestrzeganie uchwały Nr XLIII/362/18 Rady Miejskiej Turku z dnia 21 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania na terenie Gminy Miejskiej Turek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. 2. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie naruszaniu przepisów ustawy poprzez kontrolowanie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez upoważnionych przez Burmistrza Miasta Turku członków MKRPA, funkcjonariuszy KPP w Turku, pod kątem przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. 3. Działalność kontrolna m.in. w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – przestrzegania porządku publicznego wokół miejsca sprzedaży, – przestrzegania ustawowego zakazu sprzedawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz pod zastaw, – przestrzegania ustawowego zakazu reklamy napojów alkoholowych, – przestrzegania zgodności prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z warunkami korzystania z aktualnego zezwolenia. 	<p>UM MKRPA</p>
<p>Wskaźniki osiągnięcia celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Liczba wykorzystanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. → Liczba kontroli przeprowadzonych w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. 	

Rozdział VI – Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie będą środki finansowe budżetu Gminy Miejskiej Turek stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację Programu.

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego Programu ujęte zostają w planach budżetowych w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii.

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki” na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania, Gmina Miejska Turek może uwzględnić w budżecie dodatkowe środki własne, w związku z realizacją zadań wynikających z niniejszego Programu.

Rozdział VII –Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turku

Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy domowej.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
3. Przeprowadzanie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi.
4. Kierowanie osób nadużywających alkohol, na specjalistyczne badania wykonywane przez biegłych.
5. Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
6. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta, o którym mowa w art. 18 ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
8. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej Turku poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
9. Współpraca z Policją w celu diagnozowania oraz zapobiegania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom behawioralnymi oraz przemocy w rodzinie.
10. Udział w szkoleniach, jak również udział w pracach zespołów dedykowanych do opracowania Diagnozy rozwiązywania problemów społecznych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

1. Osobom powołanym w skład MKRPA w Turku przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej Turku.

2. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje miesięczne wynagrodzenie, liczone procentowo od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, w III kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS, w wysokości:
 - 12,5% dla Przewodniczącego Komisji;
 - 10% dla Sekretarza Komisji,
 - 5% dla Członków Komisji,
 - 3% dla Członka Komisji za każdorazowe reprezentowanie komisji w sądzie w sprawach inicjowanych przez MKRPA.
3. Kwoty określone w pkt. 2 są kwotami brutto.
4. Wynagrodzenie dla Członków Komisji, o którym mowa w pkt 2, przysługuje za udokumentowany podpisem na liście obecności udział w posiedzeniu Komisji.
5. Wynagrodzenie wypłacane jest w terminie do 10-go dnia miesiąca, następującego po upływie miesiąca, w którym zaistniało prawo do wynagrodzenia. Wypłata następuje na rachunek bankowy, wskazany przez Członka Komisji.

Rozdział VIII – Postanowienia końcowe

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.04.2022 r. do dnia 31.12.2025 r.
2. Źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Działalność MKRPA jest finansowana w ramach realizacji Programu.
4. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Miasta Turku.
5. Burmistrz sporządza corocznie raport z wykonania i efektów realizacji Programu za dany rok. Raport ten Burmistrz przedkłada Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.
6. Burmistrz sporządza, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z niniejszego Programu, i przesyła ją do tegoż Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.
7. Przy realizacji Programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych).

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XLVIII/320/22
RADY MIEJSKIEJ TURKU
z dnia 12 kwietnia 2022 roku

**w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Turek
na lata 2022-2025**

Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Dotychczas uchwalane przez gminy programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii) mogą być rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień. Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących w Turku i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, problemów narkomanii na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dotyczących uzależnień uchwałami Rady Miejskiej Turku.

Zadania, a także sposoby ich realizacji przedstawione w Programie są dostosowane do potrzeb lokalnych oraz możliwości prowadzenia zadań w oparciu o istniejące zasoby osobowe, instytucjonalne i organizacyjne.

Program został skonsultowany na zasadach określonych w Uchwale Nr XL/360/10 Rady Miejskiej Turku z dnia 16 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały uznać należy za zasadne.